

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 10. jūlijā
(OR. en)

11503/23

**Starpiestāžu lieta:
2023/0228 (COD)**

**AGRI 384
AGRILEG 127
SEMENCES 29
PHYTOSAN 41
FORETS 80
CODEC 1324**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 6. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 415 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par meža reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 un 2017/625 un atceļ Padomes Direktīvu 1999/105/EK (Regula par meža reproduktīvo materiālu)

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 415 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 415 *final*

Briselē, 5.7.2023.
COM(2023) 415 final

2023/0228 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par meža reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 un 2017/625 un atceļ Padomes Direktīvu 1999/105/EK (Regula par meža reproduktīvo materiālu)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SEC(2023) 414 final} - {SWD(2023) 410 final} - {SWD(2023) 414 final} -
{SWD(2023) 415 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Padomes Direktīva 1999/105/EK nosaka noteikumus par meža reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību ("MRM direktīva"). Minētā direktīva reglamentē meža reproduktīvo materiālu ("MRM"), kas ir svarīgs mežsaimniecības mērķiem.

Gados kopš tās pieņemšanas ir notikušas vairākas būtiskas norises, no kurām svarīgākās ir šādas:

- ir pieņemts Eiropas zaļais kurss¹, kurš ietver Eiropas Klimata aktu², jauno ES Klimatadaptācijas stratēģiju³, jauno ES Meža stratēģiju 2030. gadam⁴ un ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam⁵,
- ir atjaunināti Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotā meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmas⁶ ("ESAO meža sēklu un stādu shēma") noteikumi un regulējums.

Ņemot vērā šīs norises, jaunās ES politiskās prioritātes attiecībā uz ilgtspēju, pielāgošanos klimata pārmaiņām un biodaudzveidību, kā arī Direktīvas 1999/105/EK īstenošanā gūto pieredzi, ir lietderīgi pārskatīt ES tiesību aktus, kas attiecas uz meža reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību.

Pie MRM pieder sēklas, augu daļas un stādi, un to izmanto, lai veidotu jaunus mežus ("pirmreizēja apmežošana"), platības apstādītu atkārtoti ("atkārtota apmežošana") un stādītu kokus dažādiem citiem mērķiem, tādiem kā i) koksnes un biomateriālu ražošana, ii) biodaudzveidības saglabāšana, iii) meža ekosistēmu atjaunošana, iv) pielāgošanās klimata pārmaiņām, v) klimata pārmaiņu mīkstināšana un vi) meža ģenētisko resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana.

Lauksaimniecības kultūraugu sēklas ražo, sertificē un novāc vienu gadu ilgos ciklos, bet MRM gadījumā var paiet 50 līdz 100 gadi, pirms MRM ieguves avotos var novākt sēklas un meža koku stādus. Šo ilgo ražošanas ciklu dēļ ir svarīgi ražot kvalitatīvu MRM un nodrošināt tā izsekojamību līdz i) sākotnējiem vecākkokiem, no kuriem attiecīgais MRM novācsts, un ii) klimatiskajiem un ekoloģiskajiem

¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Eiropas zaļais kurss" (COM(2019) 640 final).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts") (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija" (COM(2021) 82 final).

⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Jauna ES Meža stratēģija 2030. gadam" (COM(2021) 572 final).

⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu" (COM(2020) 380 final).

⁶ Padomes lēmums, ar ko dibina ESAO Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotā meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmu [OECD/LEGAL/0355].

apstākļiem, kādos minētie vecākkoki auguši. Turpinājumā aprakstīts process, kas noved līdz MRM ražošanai un tirdzniecībai.

MRM novāc no vecākkokiem (t. i., ieguves avota). Attiecīgo ieguves avotu izvēlas atkarībā no vairākām izcilām pazīmēm (piemēram, morfoloģiskajām pazīmēm, koksnes kvalitātes, veselības un izturētspējas), ņemot vērā mērķi, kādam MRM plānots izmantot. Lai minēto ieguves avotu apstiprinātu, dalībvalstu kompetentās iestādes veic oficiālu inspicēšanu. Ieguves avotu valsts reģistrā reģistrē ar unikālu reģistrācijas numuru un ar tā saukto vienības apstiprinājumu, kas iezīmē teritoriju, kuras robežās pēc tam var novākt MRM. Pēc MRM novākšanas tiek izdots izcelsmes sertifikāts. Izcelsmes sertifikāts nodrošina MRM izsekojamību līdz tā ieguves avota atrašanās vietai, no kura tas ticis novākts. Lai MRM varētu sertificēt, tam jāatbilst vairākām kvalitātes prasībām. Sēklu gadījumā šīs kvalitātes prasības attiecas uz sēklu tīrību un tādu dzīvotspējīgu sēklu skaitu, kuras spēj dīgt (t. i., dīgtspēju procentos). Pēc kompetento iestāžu veiktas oficiālas inspicēšanas, kas apstiprina, ka MRM atbilst attiecīgajai MRM kategorijai noteiktajām kvalitātes prasībām, tiek izdota oficiālā etiķete.

Dažādās dalībvalstīs MRM ražošana ir orientēta uz konkrētām vajadzībām. Dažās dalībvalstīs vissvarīgākā saimnieciskā darbība ir kokmateriālu un papīrmasas ražošana, tāpēc MRM rīcībpolitikas galvenais virziens ir koksnes ražošana. Izvēloties vecākkokus (t. i., ieguves avotu), no kuriem MRM tiks novākts, šajās dalībvalstīs vissvarīgākais atlases kritērijs būs koksnes kvalitāte.

Citās dalībvalstīs MRM ražo, lai tas kalpotu vairākiem mērķiem un palīdzētu veidot daudzfunkcionālas ekosistēmas. Dažas mežu daļas ir pieejamas cilvēkiem un dzīvniekiem un pilda sociālās un kultūras funkcijas, kamēr citas daļas tiek iežogotas, lai saglabātu biodaudzveidību un meža ģenētiskos resursus. Šādā gadījumā tiks atlasīts plašs vecākkoku klāsts ar atšķirīgām īpašībām (mazi koki pretstatā lieliem kokiem, dažāda lieluma zari), lai panāktu lielu dažādību minēto vecākkoku vidū un nodrošinātu augsta līmeņa ģenētisko daudzveidību. No šiem vecākkokiem novācamā MRM augsta līmeņa ģenētiskā daudzveidība ir ļoti svarīga arī tādā aspektā kā pielāgošanās klimata pārmaiņām, jo minēto MRM varētu stādīt platībās, kuras tam ir klimatiski piemērotas vai nākotnē par tādām varētu kļūt. To sauc par MRM piemērotību pašreizējiem un nākotnē prognozētajiem klimatiskajiem apstākļiem.

Pašreizējais tiesību akts MRM definē saistībā ar tā nozīmi mežsaimniecības mērķiem visā Savienībā vai tās daļā, taču joprojām trūkst skaidrības, tieši kādi mežsaimniecības mērķi ietilpst tiesību akta darbības jomā. Minētais skaidrības trūkums dažos gadījumos ir novedis pie nekvalitatīva MRM izmantošanas. Iestādītie koki sākumā var augt labi, bet 10–20 gadus pēc iestādīšanas neražo sēklas. Ilgtermiņā tas var radīt ekonomiskus zaudējumus kokmateriālu un papīrmasas industrijai. Sliktākajā gadījumā tas varētu novest pie meža ekosistēmu bojāejas, jo meži jutīgāk reaģētu uz sausumu, kaitīgo organismu uzbrukumiem un citiem traucējumiem. Tāpēc ES tiesību akta darbības joma ir skaidri jānosaka, ierosinātajā regulā uzskaitot mērķus, kuriem ir svarīgi izmantot kvalitatīvu MRM.

Meži nodrošina jēlvielas (koksni un nekoksnes produktus, piemēram, pārtiku un ārstniecības augus), kas augošajās bioekonomikas vērtības ķēdēs aizstāj fosilus vai citādi kaitīgus produktus. Ierosinātajā regulā iekļautais koksnes un biomateriālu

ražošanas mērķis veicina paplašinātās meža resursu vērtības ķēdes, kurās patlaban ES ir 4,5 miljoni darbvietu⁷.

Kā minēts jau iepriekš, būtu jāgādā par to, lai dalībvalstis MRM varētu ražot tādiem mērķiem, kas ir to teritorijā relevanti. Tātad jāļauj dalībvalstīm lemt par atlasē kritērijiem, kādi ieguves avotam tiks piemēroti, ņemot vērā mērķi, kādam MRM plānots izmantot. Turklāt kvalitatīva MRM stādīšana apgabalos ar labvēlīgiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem palīdz sasniegt mērķi, kādam MRM plānots izmantot.

Piemēram, MRM var novākt no ieguves avota, kas ir novērtēts un apstiprināts koksnes ražošanas mērķim. Šāds MRM, kas iestādīts labvēlīgos apstākļos, saražos lielāku koksnes apjomu nekā vidēji saražos MRM, kas nebūs iestādīts labvēlīgos apstākļos. Tāpat MRM var novākt no ieguves avota, kas atlasīts un novērtēts attiecībā uz pielāgotību vietējiem un reģionālajiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem, vadoties pēc biotiskajiem un abiotiskajiem faktoriem šajā apgabalā. Šāds MRM, kas klimatadpatācijas nolūkos iestādīts labvēlīgos apstākļos, veicinās mežu noturību pret ekstrēmiem laikapstākļiem un to pielāgošanos mainīgiem klimatiskajiem apstākļiem. Meža zeme līdz šim bijusi galvenais ES oglekļa piesaistītājs, un tai būs būtiska loma ES vērienīgā klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā līdz 2050. gadam.

Ierosinātā regula aizstāj Direktīvu 1999/105/EK, turklāt konkretizē tās darbības jomu un atjaunina tās noteikumus.

Tai ir šādi vispārīgie mērķi:

- a) nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus operatoriem visā ES;
- b) atbalstīt ES MRM sektora inovāciju un konkurētspēju;
- c) veicināt ilgtspējas, biodaudzveidības un ar klimatu saistītu problēmu risināšanu.

Tai ir šādi konkrēti mērķi:

- a) palielināt tiesiskā regulējuma skaidrību un saskaņību, izmantojot vienkāršotus, skaidrāk formulētus un saskaņotus pamatnoteikumus par galvenajiem principiem, izklāstītus mūsdienīgā juridiskā formā;
- b) veicināt jaunu zinātnes un tehnikas sasniegumu (jo īpaši novatorisku ražošanas procesu, biomolekulāro paņēmieni un digitālu risinājumu) izmantošanu;
- c) nodrošināt nākotnes apstākļiem piemērota MRM pieejamību;
- d) atbalstīt meža ģenētisko resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu;
- e) saskaņot MRM oficiālo kontroļu satvaru;
- f) uzlabot MRM jomas tiesību aktu saskaņību ar augu veselības tiesību aktiem.

Ierosinātā regula ir daļa no Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*).

⁷ Robert N., Jonsson R., Chudy R., Camia A. (2020) *The EU Bioeconomy: Supporting an Employment Shift Downstream in the Wood-Based Value Chains? Sustainability* 12, 758. lpp.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ierosinātajai regulai ir saikne ar ES politiku augu veselības jomā (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031⁸) un oficiālo kontroļu jomā (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625⁹).

Regulas (ES) 2016/2031 noteikumi par augiem kaitīgajiem organismiem attieksies arī uz MRM ražošanu un tirdzniecību. MRM oficiālā etiķete tiks apvienota ar augu pasi, kas izveidota ar minēto regulu.

Noteikumi par MRM tiks iekļauti Regulas (ES) 2017/625 par oficiālajām kontrolēm darbības jomā. Tas nodrošinās saskanību ar citiem ES tiesību aktiem par augu ražošanu un tirdzniecību (Regula (ES) 2016/2031 un ierosinātā regula par augu reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību), kas arī ir daļa no ES oficiālo kontroļu tiesiskā režīma.

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

ES mežsaimniecības politika augstu vērtē mežu un meža ekosistēmu centrālo un daudzfunkcionālo lomu un atzīst, ka meži ir pakļauti aizvien augošam noslogojumam, ko klimata pārmaiņu rezultātā izraisa ekstrēmi laikapstākļu notikumi, augiem kaitīgie organismi un slimības. Pieaugošais traucējumu biežums un intensitāte, piemēram, mizgraužu savairošanās, rada siltumnīcefekta gāzu emisijas, biodaudzveidības zudumu un ekonomiskus zaudējumus. To rezultātā var strauji pieaugt dabiskajiem traucējumiem sekojošo ciršu apjoms, kas tieši ietekmē tirgu dažādās valstīs.

Ierosinātā regula palīdz īstenot Eiropas zaļā kursa vispārējo politiku un saistītos tiesību aktus un stratēģijas: Eiropas Klimata aktu, jauno ES Klimatadaptācijas stratēģiju, jauno ES Meža stratēģiju 2030. gadam un ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam.

Ierosinātā regula, gādājot par to, lai pareizais koks tiktu iestādīts pareizajā vietā, palīdzēs sasniegt Eiropas klimata akta un ES Klimatadaptācijas stratēģijas mērķus. Tas nāks par labu mežsaimniekiem, meža bioekonomikai un sabiedrībai kopumā.

Prasība dalībvalstīm sagatavot nacionālos ārkārtas rīcības plānus nodrošinās pietiekamu MRM piegādi, lai atkārtoti apmežotu platības, ko skāruši ekstrēmi laikapstākļu notikumi, dabas ugunsgrēki, slimību uzliesmojumi un kaitīgo organismu savairošanās, katastrofas vai kādi citi notikumi. Ārkārtas rīcības plānu politika atspoguļo darbības vispārējās sagatavotības jomā, kuras dalībvalstīm būtu jāveic

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).

saskaņā ar Savienības civilās aizsardzības mehānismu un pie kurām pieder nacionālie riska novērtējumi¹⁰.

Ierosinātās regulas mērķis ir, ieviešot pasākumus, kas veicina nākotnes klimatiskajiem apstākļiem piemērota MRM ražošanu, palīdzēt īstenot jaunās ES Meža stratēģijas mērķus, proti, pielāgot mežus klimata pārmaiņām un atjaunot mežus, kurus ietekmējis ar klimatu saistīts kaitējums. Prasīdama izstrādāt nacionālos ārkārtas rīcības plānus un aicinādama pareizo koku stādīt pareizajā vietā, šī regula palīdz nodrošināt, ka mežu sociālās un kultūras funkcijas varēs izmantot arī nākamās paaudzes.

Atvieglot meža ģenētisko resursu saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai paredzēta MRM laišanu tirgū, ierosinātā regula palīdzēs arī saglabāt meža ģenētiskos resursus un sekmēt biodaudzveidību.

Visbeidzot, ierosinātā regula izveido digitālo tehnoloģiju ieviešanas satvaru, kas dos iespēju visas sertifikācijas darbības reģistrēt tiešsaistes platformā – saskaņā ar Eiropas Digitālās stratēģijas mērķiem¹¹.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šis priekšlikums ievieš noteikumus, kas vajadzīgi kopējās lauksaimniecības politikas mērķu sasniegšanai MRM ražošanas un tirdzniecības sektorā ES.

Šajā sakarā ir izvēlēts šāds juridiskais pamats:

- Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 43. panta 2. punkts, kas nodrošina kopējās lauksaimniecības politikas mērķu sasniegšanai vajadzīgo noteikumu pieņemšanas juridisko pamatu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Saskaņā ar LESD 4. panta 2. punkta d) apakšpunktu lauksaimniecība un zivsaimniecība, izņemot jūras bioloģisko resursu saglabāšanu, ir ES un dalībvalstu dalītā kompetencē.

Kopš Direktīvas 1999/105/EK pieņemšanas visi MRM tirdzniecības aspekti ļoti lielā mērā ir tikuši reglamentēti ES līmenī. Tas bijis galvenais virzītājfaktors, kas ļāvis izveidot MRM iekšējo tirgu. 2013. un 2023. gadā veiktie ietekmes novērtējumi ir apstiprinājuši, ka spēkā esošie ES noteikumi par MRM tirdzniecību visā visumā ir pozitīvi ietekmējuši MRM brīvu apriti, pieejamību un kvalitāti ES tirgū un tādējādi veicinājuši tirdzniecību ES iekšienē. Saskaņotāku pieeju MRM ražošanā un tirdzniecībā tās kompleksā un starptautiskā rakstura dēļ dalībvalsts līmenī nevar panākt pietiekamā mērā. Reakcija uz pārrobežu problēmām, kas saistītas ar klimata pārmaiņām, biodaudzveidību un ilgtspēju, ir vieglāk īstenojama ES līmenī. Tālab saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu ES var pieņemt pasākumus attiecībā uz klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem piemērota kvalitatīva MRM ražošanu un tirdzniecību.

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības Civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

¹¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā” (COM(2021) 118 final).

- **Proporcionalitāte**

Kā izklāstīts šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 7.4. nodaļā, lai ierosinātie pasākumi būtu iedarbīgi un efektīvi, tiem jāaprobežojas tikai ar ES līmenī veicamām darbībām. Lai to panāktu, Direktīva 1999/105/EK tiks aizstāta ar regulu par MRM. Ņemot vērā to, ka priekšlikuma galvenais elements ir noteikt saskaņotākus pasākumus dalībvalstīm, šāda veida instruments tiek uzskatīts par vispiemērotāko.

Vienādas prasības attiecībā uz MRM ražošanu un tirdzniecību ir vienīgais veids, kā i) panākt, ka lietotājiem ir pieejams kvalitatīvs MRM, ii) nodrošināt, ka iekšējais tirgus darbojas labi un ka operatoriem tajā ir vienlīdzīgi konkurences apstākļi, iii) nodrošināt ilgtspējīgu pirmreizējo un atkārtoto apmežošanu, biodaudzveidības saglabāšanu un meža ekosistēmu atjaunošanu un iv) atbalstīt koksnes un biomateriālu ražošanu, pielāgošanos klimata pārmaiņām, klimata pārmaiņu mīkstināšanu un meža ģenētisko resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu. Lai tehniskās prasības pielāgotu klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem, dalībvalstis dažos gadījumos var noteikt stingrākas valsts prasības. Turklāt ieguves avota reģistrācijas un MRM sertifikācijas ziņā ieviestā elastība un saskaņošana ir sabalansēta ar dalībvalstīm atvēlēto elastību minētos noteikumus īstenot veidā, kas pielāgojies to vietējiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem. Tiesību akts satur arī pasākumus, kuru mērķis ir stiprināt ilgtspēju un atsaukties uz aicinājumu pielāgoties klimata pārmaiņām.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis ir Eiropas Parlamenta un Padomes regulas priekšlikums. Citi līdzekļi nebūtu piemēroti, jo mērķus visefektīvāk var sasniegt ar visā ES pilnībā saskaņotām prasībām, kas nodrošina MRM brīvu apriti.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi/spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

2019. gadā Padome¹² lūdza Komisiju iesniegt pētījumu par Savienības iespējām atjaunināt spēkā esošos tiesību aktus par augu reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību (“ARM pētījums”)¹³. Minētais pētījums tika atbalstīts ar ārēju datu vākšanas pētījumu¹⁴. ARM pētījumā tika konstatētas piecas galvenās problēmas, kas saistītas ar esošajiem tiesību aktiem.

Tās bija šādas:

- 1) tiesību aktu nesaskaņota īstenošana, kas rada nevienlīdzīgus konkurences apstākļus operatoriem;

¹² Padomes Lēmums (ES) 2019/1905 (2019. gada 8. novembris), ar ko Komisiju lūdz iesniegt pētījumu par Savienības iespējām atjaunināt esošos tiesību aktus par augu reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību un priekšlikumu, ja saskaņā ar pētījuma rezultātiem tas ir atbilstoši (OV L 293, 14.11.2019., 105. lpp.).

¹³ Komisijas dienestu darba dokuments par pētījumu par Savienības iespējām atjaunināt spēkā esošos tiesību aktus par augu reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību (SWD(2021) 90 final).

¹⁴ ICF (2021) *Data gathering and analysis to support a Commission study on the Union's options to update the existing legislation on the production and marketing of plant reproductive material*; <https://doi.org/10.2875/406165>.

- 2) sarežģītas un neelastīgas procedūras, kas apgrūtina lēmumu pieņemšanas procesu;
- 3) tiesiskā regulējuma neelastība, kas rada grūtības risināt politikas jautājumus, kas noteikti Eiropas zaļajā kursā un ar to saistītajās stratēģijās;
- 4) saskaņota un riska pamatota oficiālo kontroļu satvara trūkums, kas rada nevienlīdzīgus apstākļu oficiālo kontroļu jomā;
- 5) tādu noteikumu trūkums tiesiskajā regulējumā, kas ņemtu vērā zinātnisko un tehnoloģisko progresu.

Padomes 2019. gada pieprasījumā bija iekļauta pārskatīšanas klauzula, kas piešķir Komisijai pilnvaras iesniegt tiesību akta priekšlikumu, ja iepriekšminētā pētījuma rezultāti liecinātu, ka šāda rīcība ir piemērota.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Regulai par MRM pievienotais ietekmes novērtējums paredzēja plašas apspriešanās ar visu veidu ieinteresētajām personām un iekļāva sākotnējo ietekmes novērtējumu, sabiedrisko apspriešanu, darba grupas ar kompetento iestāžu un ieinteresēto personu dalību un divpusējas sanāksmes ar ieinteresēto personu organizācijām.

- Sākotnējā ietekmes novērtējuma apspriešanās tika saņemtas 66 atbildes no 16 valstīm, savukārt sabiedriskajā apspriešanās – 2449 atbildes no 29 valstīm.
- Sākotnējā ietekmes novērtējumā nostājas dokumentu iesniedza 39 respondenti, bet sabiedriskajā apspriešanās – 181 respondents.
- Lai iegūtu specifiskākas atsauksmes no kompetentajām iestādēm un MVU, tika rīkotas mērķtiecīgas apspriešanas, kuru rezultātā tika saņemtas attiecīgi 25 atbildes un 251 atbilde.
- Mērķtiecīgā aptaujā, ko veica ārējs konsultants, kurš atbalstīja Komisiju ietekmes novērtējuma sagatavošanā, tika saņemtas 99 atbildes.
- Konsultants veica arī 13 padziļinātas intervijas un organizēja fokusgrupu ar četriem dalībniekiem.

MRM tiesību akta nošķiršana no tiesību aktiem par citu ARM kopumā tika atbalstīta. Visi respondenti aicināja saglabāt līdzšinējos pilārus: ieguves avotu reģistrāciju un MRM sertifikāciju. Vairums respondentu uzsvēra nepieciešamību saglabāt elastību, lai dalībvalstis varētu lemt par to, kāds MRM ir pielāgots to vietējiem un reģionālajiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem.

Tā kā Direktīvā 1999/105/EK nav skaidri noteikts, kādus mērķus tā aptver, dalībvalstu interpretācija un izpratne par to, kas ietilpst Direktīvas 1999/105/EK darbības jomā, ir bijusi atšķirīga. Piemēram, dažās dalībvalstīs agromežsaimniecību uzskata par direktīvas darbības jomā ietilpstošu, bet citās ne. Tāpēc dalībvalstīs, kurās uzskata, ka agromežsaimniecība Direktīvas 1999/105/EK darbības jomā neietilpst, reglamentēto sugu MRM agromežsaimniecības mērķiem var pārdot bez ieguves avota apstiprināšanas. Respondenti, kas piedalījās apspriešanās ar ieinteresētajām personām, pauda atšķirīgus viedokļus par to, kādiem mērķiem būtu jāietilpst MRM tiesību akta darbības jomā.

Vairums operatoru bija vienprātis, ka ir vēlams salāgot oficiālo kontroļu prasības. Lielākā daļa ieinteresēto personu iebilda pret MRM tiesību akta iekļaušanu Oficiālo kontroļu regulas darbības jomā, ņemot vērā oficiālo kontroļu specifiku šajā sektorā,

un aicināja oficiālās kontroles saglabāt attiecīgās kompetentās mežsaimniecības iestādes pārziņā. Taču ir paredzams, ka ieguvumi, ko radīs MRM tiesību akta iekļaušana Oficiālo kontroļu regulas darbības jomā, atsvērs šādas iekļaušanas radītos trūkumus. Ieinteresētās personas turklāt pauda bažas par iespējamo administratīvā sloga palielināšanos. Lielākā daļa ieinteresēto personu aicināja saglabāt zināmu elastību oficiālo kontroļu organizēšanā un raudzīties, lai izmaksas būtu pēc iespējas mazākas.

Vairums ieinteresēto personu piekrita viedoklim, ka biomolekulāro paņēmieni un digitālo risinājumu izmantošana var dot labumu, un aicināja tiesību aktā paredzēt atļauju izmantot jaunākās tehnoloģijas saskaņā ar starptautisko standartu attīstību.

Detalizēta informācija par apspriešanos ar ieinteresētajām personām atrodama ietekmes novērtējuma 5.2.5. nodaļā un 2. pielikumā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Komisijas nolīgts ārējais konsultāciju uzņēmums veica ietekmes novērtējuma atbalsta pētījumu¹⁵. Uzņēmums un tā eksperti dažādos pētījuma posmos cieši sadarbojās ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem.

Konsultants apkopoja papildu datus un komentārus, veicot kamerālo izpēti, mērķorientētu aptauju, organizējot fokusgrupu un padziļinātas intervijas ar ieinteresētajām personām. Atbalsta pētījumā tika aplūkota problēmas definīcija, gadījumi, kad nepieciešama ES rīcība, politiskās iejaukšanās mērķi un pamatscenārijs. Tajā tika novērtēta iespējamā ietekme, kāda būtu trim Komisijas ierosinātajiem variantiem, kuri katrs ietver līdz 19 konkrētiem pasākumiem dažādās kombinācijās.

Atbalsta pētījums lieti noderēja, lai politikas variantus pieslīpētu un izvēlētos vēlamāko no tiem.

- **Ietekmes novērtējums**

Šā priekšlikuma pamatā ir ietekmes novērtējums, par kuru Regulējuma kontroles padome 2023. gada 17. februārī sniegusi pozitīvu atzinumu ar atrunām.

Pašreizējā MRM tiesiskajā regulējumā ir konstatētas divas galvenās problēmas.

1. Pastāv nesaskaņots iekšējais tirgus, kam raksturīgi dažādās dalībvalstīs atšķirīgi nosacījumi operatoriem un tirgotajam MRM. Dažādu tiesību akta aspektu īstenošana dalībvalstīs atšķiras, jo i) tiesību akts pieļauj dažādas interpretācijas iespējas, ii) dalībvalstis ir centušās rast praktiskus risinājumus, kā pārvarēt noteikumu neelastīgumu, un iii) tiesību akts nav savlaicīgi pieskaņots jaunākajiem zinātnes un tehnoloģiju sasniegumiem.
2. Tiesību akts nav salāgots ar Eiropas zaļā kursa un ar to saistīto stratēģiju mērķiem. Pastāv ierobežojumi, kas saistīti ar MRM ģenētisko daudzveidību, ilgtspējas pazīmju trūkumu un MRM tiesību akta nepilnīgo darbības jomu. Kvalitatīva sertificēta MRM piegāde ir nepietiekama, jo palielinās pieprasījums pēc MRM, kas vajadzīgs, lai sasniegtu ES mērķrādītāju līdz 2030. gadam iestādīt vēl 3 miljardus koku, divkāršojot gadā iestādīto koku skaitu un paturot prātā koksnes un biomateriālu ražošanas, biodaudzveidības saglabāšanas un

¹⁵ ICF (2022) *Study supporting the Impact Assessment for the revision of the plant and forest reproductive material legislation*; <https://data.europa.eu/doi/10.2875/4381>.

meža ekosistēmu atjaunošanas mērķus. Ekstrēmu laikapstākļu notikumu un katastrofu skaita pieaugums kopā ar zemāko kategoriju MRM ilgtspējas pazīmju nepietiekamu novērtēšanu ir radījis spiedienu uz piemērota MRM piegādi un tātad arī uz meža ekosistēmu izturētspēju.

Šīs iniciatīvas vispārējais mērķis ir nodrošināt, lai visu veidu lietotājiem būtu pieejams kvalitatīvs un daudzveidīgs MRM, kas pielāgots pašreizējiem un nākotnē prognozētajiem klimatiskajiem apstākļiem. Tas savukārt palīdzēs aizsargāt biodaudzveidību un atjaunot meža ekosistēmas.

Ietekmes novērtējums apkopoja visus iespējamus analizējamus pasākumus, pamatojoties uz i) ārēju datu vākšanas pētījumu, kas atbalsta Komisijas pētījumu par ES iespējam atjaunināt tiesību aktus par ARM, ii) pētījumu, ko ārējais konsultants veicis ietekmes novērtējuma atbalstam, un iii) iepriekšminēto apspriešanos ar ieinteresētajām personām.

Daudzveidīgie, kompleksie un bieži vien savstarpēji saistītie pasākumi tika sagrupēti trīs politikas variantos, no kuriem visi ir salīdzināti ar scenāriju "politika nemainās". Šie trīs varianti tika novērtēti. 1. variants piedāvāja viselastīgāko pieeju, bet 3. variants – vissaskaņotāko pieeju, kas minimalizētu atšķirības tiesību akta īstenošanā. 2. variants vajadzību pēc elastības līdzsvaroja ar augstākas pakāpes saskaņotību, kas ļautu pārvarēt interpretācijas atšķirību radītās problēmas.

Visiem variantiem bija vairāki kopīgi elementi: i) vienkāršotas administratīvās procedūras un elastīgāks lēmumu pieņemšanas process un ii) saskaņošana ar tiesību aktiem par augu veselību.

- 1. variants: lielākais elastīgums.** 1. variants noteiktu MRM oficiālajām kontrolēm piemērojamo prasību minimumu, taču nesasaistītu tās ar Oficiālo kontroļu regulu. Šajā gadījumā tiktu pieņemtas vadlīnijas par inovatīvu ražošanas procesu, biomolekulāro paņēmieni un digitālo risinājumu izmantošanu. MRM tiesību akts aptvertu tikai ražošanu mezsaimniecības mērķiem, tātad nodrošinātu kvalitatīva MRM pieejamību pirmreizējai/atkārtotai apmežošanai. Ilgtspējas prasības tiktu attiecinātas arī uz zemāko kategoriju MRM. Tiktu ieviestas vadlīnijas par ārkārtas rīcības plānošanu ekstrēmu laikapstākļu un dabas katastrofu izraisīta liela MRM deficīta gadījumā.
- 2. variants: sabalansēts elastīgums un saskaņotība (vēlamais variants).** Ar 2. variantu oficiālās MRM kontroles tiktu iekļautas Oficiālo kontroļu regulas darbības jomā, taču, lai panāktu esošo noteikumu mērķtiecīgāku un efektīvāku izpildi, importa kontroles būtu vienkāršotas un notiktu piemērotās vietās ES. Tiesību aktā tiktu iekļauti inovatīvu ražošanas procesu, biomolekulāro paņēmieni un digitālu risinājumu izmantošanas pamatprincipi. Tiesību akts par MRM aptvertu ražošanu mezsaimniecības mērķiem un ar mezsaimniecību nesaistītiem mērķiem un palielinātu MRM pieejamību un kvalitāti arī tādai izmantošanai, kas nav pirmreizēja/atkārtota apmežošana. Ilgtspējas prasības tiktu attiecinātas arī uz zemāko kategoriju MRM. Tiktu ieviestas vispārīgas juridiskas prasības par ārkārtas rīcības plānošanu ekstrēmu laikapstākļu un dabas katastrofu izraisīta liela MRM deficīta gadījumā.
- 3. variants: lielākā saskaņotība.** Ar 3. variantu oficiālās MRM kontroles tiktu iekļautas Oficiālo kontroļu regulas darbības jomā, un tas nozīmētu stingrākas importa kontroles robežkontroles punktus un prasību pēc īpašas importa

dokumentācijas, lai pastiprinātu un pilnībā saskaņotu izpildes panākšanu. Tiesību aktā tiktu iekļauti detalizēti un saistoši noteikumi par inovatīvu ražošanas procesu, biomolekulāro paņēmieni un digitālu risinājumu izmantošanu. Tiesību akts par MRM aptvertu ražošanu mežsaimniecības mērķiem un ar mežsaimniecību nesaistītiem mērķiem un palielinātu MRM pieejamību un kvalitāti arī tādai izmantošanai, kas nav pirmreizēja/atkārtota apmežošana. Ilgtspējas prasības tiktu attiecinātas arī uz zemāko kategoriju MRM, un uz tām tiktu attiecināti saskaņoti noteikumi. Tiktu ieviesti kopīgi noteikumi par ārkārtas rīcības plānošanu ekstrēmu laikapstākļu un dabas katastrofu izraisīta liela MRM deficīta gadījumā.

Pamatojoties uz ietekmes novērtējuma iznākumu, Komisija secināja, ka 2. politikas variants ir labākais variants, kā efektīvi un konsekventi pievērsties visiem MRM tiesību akta pārskatīšanas mērķiem.

Vēlamais variants operatoriem un kompetentajām iestādēm radīs efektivitātes pieaugumu, i) dodot operatoriem iespēju oficiālā pārraudzībā drukāt oficiālo etiķeti, ii) gādājot par saskaņošanu ar augu veselības tiesību aktiem, iii) ieviešot riska pamatotas oficiālās kontroles un iespēju izmantot biomolekulāros paņēmienus un iv) reģistrācijas un sertifikācijas sistēmās ieviešot digitālus risinājumus. MRM ar uzlabotām ilgtspējas pazīmēm palīdzēs pielāgoties klimata pārmaiņām un mīkstināt to jau redzamo ietekmi uz mežiem, tādējādi dodot būtisku labumu videi. Nacionālie ārkārtas rīcības plāni nodrošinās pietiekamu MRM piegādi, lai atkārtoti apmežotu platības, ko skāruši ekstrēmi laikapstākļu notikumi, dabas ugunsgrēki, slimību uzliesmojumi, augiem kaitīgo organismu savairošanās vai citas katastrofas. Tādējādi tiks mazināts nekvalitatīva MRM stādīšanas risks. Visbeidzot, sagaidāms, ka īpaša atkāpe nāks par labu meža ģenētisko resursu saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai.

Ierosinātā regula skaidri noteic, ka MRM izmanto pirmreizējai un atkārtotai apmežošanai un koku stādīšanai dažādiem citiem mērķiem. Kas attiecas uz regulas darbības jomu, par vislietderīgāko ieguvumu tika uzskatīts tas, ka tā eksplicīti aptver mērķus, kuriem ir svarīgi izmantot kvalitatīvu MRM. Tas nepieciešams, lai nodrošinātu, ka tiek izmantots tikai attiecīgajam mērķim vispiemērotākais MRM, kā arī lai nekvalitatīva MRM izmantošanas rezultātā nerastos ekonomiski zaudējumi un vidiski kaitējumi.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Ar priekšlikumu tiek ieviests vienkāršāks un mazāk apgrūtināts regulatīvais režīms ģenētisko resursu saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai domātam MRM, proti, šāda MRM ražošanai paredzēta ieguves avota apstiprināšanas procedūra ir aizstāta ar paziņošanas procedūru.

Tas ļaus profesionāliem operatoriem, ja tie vēlas, oficiālo etiķeti drukāt kompetento iestāžu oficiālā pārraudzībā, tiklīdz kompetentās iestādes secinās, ka MRM ir sertificēts. Daži procesi tiks vienkāršoti. Minēto vienkāršošanas pasākumu rezultātā ieguvēji būs gan mazie un vidējie uzņēmumi, gan mikrouzņēmumi. Visbeidzot priekšlikums ievieš jaunas funkcijas, kas saistītas ar MRM sektora digitalizāciju.

- **Pamattiesības**

Ierosinātā regula respektē visus Eiropas Savienības Pamattiesību hartas nosacījumus, it īpaši paredz noteikumus, kuru mērķis ir uzņēmējdarbības brīvība, diskriminācijas nepieļaušana un patērētāju un vides aizsardzība.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums budžetu neietekmē.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Līdz piektajam gadam pēc šīs regulas piemērošanas dienas un pēc tam reizi piecos gados dalībvalstīm jāiesniedz Komisijai ziņojums par vairākiem aspektiem, kādos izmantotas atkāpes un rīcībpolitikas, kuru mērķis ir ģenētisko resursu saglabāšana, agrobiodaudzveidība un vienkāršotas procedūras mazajiem ražotājiem. Tas nepieciešams, lai izskatītu minēto jauno rīcībpolitiku rezultativitāti un noskaidrotu, vai būtu vajadzīgi uzlabojumi. Teiktais konkrēti attiecas uz ziņošanu par šādiem elementiem:

- sertificēta MRM ikgadējie daudzumi;
- pieņemtie nacionālie ārkārtas rīcības plāni;
- tīmekļa vietnēs un/vai stādīšanas instrukcijās lietotājiem pieejamā informācija par to, kur vislabāk stādīt MRM;
- tādu MRM ierakstu skaits, kuri satur informāciju par MRM piemērotību klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem;
- meža ģenētisko resursu saglabāšanai paredzēta MRM paziņojumu skaits;
- importēta MRM daudzumi;
- piemērotie sodi.

• Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums

i) Darbības joma

Ierosinātā regula attiecas uz sugu un mākslīgo hibrīdu MRM, ko izmanto pirmreizējā un atkārtotā apmežošanā un koku stādīšanā tādiem citiem mērķiem kā koksnes un biomateriālu ražošana, biodaudzveidības saglabāšana, meža ekosistēmu atjaunošana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, klimata pārmaiņu mīkstināšana un meža ģenētisko resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana.

ii) Ieguves avoti un kategorijas

MRM ražošanai un tirdzniecībai drīkst izmantot tikai kompetento iestāžu apstiprinātus ieguves avotus. Šā paša iemesla dēļ tirgū drīkst laist tikai no šādiem ieguves avotiem iegūtu MRM.

Šādi sešu veidu ieguves avoti, kuros var novākt MRM, tiek saglabāti tādi paši, kādi bija uzskaitīti Direktīvā 1999/105/EK: sēkļu avots, mežaudze, sēkļu ieguves plantācija, ģimenes (ģimeņu) vecāki, kloni un klonu maisījums.

Minētā ieguves avota apstiprināšanas procedūras laikā kompetentās iestādes novērtēs ieguves avota ilgtspējas pazīmes. Pazīmes ir saistītas ar ieguves avota pielāgotību vietējiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem un to, ka koki ir brīvi no kaitīgajiem organismiem un to simptomiem.

Ieguves avota apstiprināšanas procedūrā tiks iekļauti biomolekulāri paņēmieni, ko izmantos par papildinošām metodēm, un novatoriski klonāli MRM ražošanas paņēmieni.

Pēc MRM novākšanas kompetentās iestādes izdos izcelsmes sertifikātu par visu MRM, kas iegūts no apstiprināta ieguves avota. Šis sertifikāts garantēs, ka MRM ir identificējams, ka tam ir līdzīgi informācija par tā ieguves avota izcelsmi, no kura tas novākts, un sniegs vispiemērotākos datus tā lietotājiem un kompetentajām iestādēm, kas atbildīgas par tā oficiālajām kontrolēm. Izcelsmes sertifikātu varēs izdot arī elektroniskā formā.

Lai pielāgotos attiecīgajiem ESAO meža sēkļu un stādu shēmas standartiem, kompetentajām iestādēm MRM jāsertificē kategorijās “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks” un jātirgo ar norādi uz minētajām kategorijām. Katrai kategorijai ir paredzēti īpaši ieguves avota apstiprināšanas noteikumi, kas lielā mērā ir identiski ar Direktīvā 1999/105/EK noteiktajiem.

Gadījumos, kad ieguves avots paredzēts, lai ražotu kategorijas “ieguves vieta zināma” un “atlasīts” MRM, dalībvalstis attiecīgajām sugām iezīmēs proveniences reģionu robežas, lai noteiktu apgabalu vai apgabalu grupas, kur ir pietiekami vienādi ekoloģiskie apstākļi un ieguves avoti ar līdzīgām fenotipiskajām vai ģenētiskajām pazīmēm.

Tas nepieciešams tāpēc, ka no minētā ieguves avota ražots MRM tiks tirgots ar norādi uz minētajiem proveniences reģioniem.

iii) Profesionāli operatori

Kompetentā iestāde var atļaut profesionāliem operatoriem oficiālā pārraudzībā drukāt noteiktu sugu un kategoriju MRM oficiālo etiķeti. Noteikumi par minētās atļaujas atsaukšanu vai grozīšanu nodrošinās sistēmas rezultatīvu funkcionēšanu.

Atļaujas tiks reģistrētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031. Tas nepieciešams efektivitātes labad, kā arī lai nepieļautu dubultu reģistrāciju, jo šīs regulas aptvertie profesionālie operatori lielā mērā ir tie paši, ko aptver Regulas (ES) 2016/2031 darbības joma.

Pirms MRM iegādes profesionālie operatori saviem potenciālajiem MRM pircējiem darīs pieejamu visu nepieciešamo informāciju par tā piemērotību klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem.

iv) MRM reģistri un ārkārtas rīcības plāni

Katra dalībvalsts elektroniskā formātā izveidos, publicēs un atjauninās i) valsts reģistru ar dažādu sugu un mākslīgo hibrīdu ieguves avotiem, kas apstiprināti tās teritorijā, un ii) valsts sarakstu, kas būtu jāsatgavo valsts reģistra kopsavilkuma veidā. Valsts sarakstā būtu jāiekļauj vienotā formā sagatavota informācija par katru apstiprinājuma vienību. Tas saturēs tādu informāciju kā botāniskais nosaukums, MRM kategorija, mērķis, ieguves avots, reģistrācijas numurs, atrašanās vieta, augstums v.j.l. vai augstuma diapazons, platība,

izcelsme un – pārākās kategorijas MRM gadījumā – vai tas ir ģenētiski modificēts vai ražots ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem¹⁶.

Šā paša iemesla dēļ Komisijai, pamatojoties uz katras dalībvalsts iesniegtajiem valsts sarakstiem, būtu elektroniskā formātā jāpublicē Savienības saraksts ar MRM ražošanai apstiprinātiem ieguves avotiem. Minēto Savienības sarakstu sauc par Komisijas Meža reproduktīvā materiāla informācijas sistēmu (*FOREMATIS*).

Katrai dalībvalstij jā sagatavo un jāatjaunina nacionālais ārkārtas rīcības plāns, kā nodrošināt pietiekamu MRM piegādi tādu platību atkārtotai apmežošanai, ko skāruši ekstrēmi laikapstākļu notikumi, dabas ugunsgrēki, slimību uzliesmojumi un kaitīgo organismu savairošanās vai citas katastrofas.

v) Prasības par rīkošanos ar MRM un digitalizācija

MRM tiks glabāts nodalīti pa atsevišķām apstiprinājuma vienībām, un tiks ražots un tirgots partijās.

Sēklas tiks tirgotas tikai tad, ja tās atbilst noteiktiem kvalitātes standartiem. Tās tiks marķētas un tirgotas tikai aizplombētos iepakojumos.

Ierosinātā regula atbilst ES Digitālās stratēģijas mērķim panākt, ka pāreja uz digitālajām tehnoloģijām kalpo cilvēku un uzņēmumu interesēm. Tāpēc tajā būtu jāietver pilnvaras noteikt noteikumus par i) visu to darbību digitālu pierakstīšanu, kas veiktas, lai izdotu izcelsmes sertifikātu un oficiālo etiķeti, un ii) tādas centralizētas platformas izveidi, kas atvieglo minēto pierakstu apstrādi, piekļuvi tiem un to izmantošanu. Šajā sakarā būtu jāatļauj izmantot arī elektroniskas etiķetes.

vi) Atkāpes un saglabāšanas mērķi

Laikā, kad radušās īslaicīgas grūtības ar dažu sugu MRM piegādi, pie attiecīgās sugas piederoša MRM ražošanai uz laiku tiks apstiprināts ieguves avots, kas atbilst mazāk stingrām prasībām.

ES līmenī tiks organizēti pagaidu eksperimenti, lai rastu uzlabotas alternatīvas šajā regulā izklāstītajiem noteikumiem.

Prasības, kas piemērojamas meža ģenētisko resursu saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai paredzētam ieguves avotam, atšķirsies no prasībām kas piemērojamas kategorijas “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” un “pārāks” MRM ražošanai paredzētam ieguves avotam. Nolūks ir palīdzēt palielināt daudzveidību vienas koku sugas robežās un apturēt biodaudzveidības sarukumu.

vii) Importēšana

MRM no trešām valstīm importēs tikai tad, ja būs konstatēts, ka tas atbilst prasībām, kas ir ES ražotam un tirgotam MRM piemērojamajām prasībām līdzvērtīgas. Tas nepieciešams, lai gādātu par to, ka šāds importēts MRM garantē tādu pašu kvalitātes līmeni kā ES ražotais MRM.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) [PB — ievietot atsauci] par augiem, kas iegūti ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem, kā arī par pātiku un barību, kas satur šādus augus, sastāv vai ir ražota no tiem, un ar ko groza Direktīvas 68/193/EEK, 1999/105/EK, 2002/53/EK, 2002/55/EK un Regulu (ES) 2017/625 (OV L ..., ...).

Profesionālie operatori, izmantojot oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēmu (*IMSOC*), kas izveidota ar Regulu (ES) 2017/625, par sēklu, stādāmā materiāla un citu augu daļu importu iepriekš informēs attiecīgo kompetento iestādi. Importētajam MRM tiks dots līdzīgs izcelsmes sertifikāts vai oficiāls sertifikāts, ko izdevusi izcelsmes trešā valsts, un pieraksti ar detalizētām ziņām par minēto materiālu, kurus nodrošinājis attiecīgās trešās valsts profesionālais operators. Minētajam MRM tiks piestiprināta oficiāla etiķete.

Regulas (ES) 2016/2031 noteikumi par kaitīgajiem organismiem attieksies arī uz MRM ražošanu un tirdzniecību saskaņā ar ierosināto regulu. Ierosinātā regula ietver Regulas (ES) 2016/2031 grozījumu, kas ievieš iespēju, ka MRM oficiālā etiķete tiek apvienota ar auga pasi vienotā formātā.

Tā izdara grozījumu arī Regulā (ES) 2017/625, lai noteikumus par MRM iekļautu ES Oficiālo kontroļu tiesību akta darbības jomā. Oficiālo kontroļu pamatnoteikumi un principi, to vidū noteikumi par iestāžu pilnvarām, uzdevumu deleģēšanu un sertifikāciju, attieksies arī uz MRM ražošanu un tirdzniecību. Komisija tiks pilnvarota vajadzības gadījumā pieņemt īpašus noteikumus par oficiālajām kontrolēm, ko piemēro MRM tirdzniecībai un profesionāliem operatoriem. Importa gadījumā vispārīgos noteikumus piemēros uz riska pamata.

Lai kompetentajām iestādēm un profesionāliem operatoriem dotu pienācīgu laiku pielāgoties jaunajiem noteikumiem, ierosināto regulu sāks piemērot trīs gadus pēc tās stāšanās spēkā. Tas arī dos Komisijai laiku pieņemt vajadzīgos deleģētos un īstenošanas aktus.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par meža reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/2031 un 2017/625 un atceļ Padomes Direktīvu 1999/105/EK (Regula par meža reproduktīvo materiālu)**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu¹,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

[ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu,]

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru³,

tā kā:

- (1) Padomes Direktīva 1999/105/EK⁴ noteic noteikumus par meža reproduktīvā materiāla (“MRM”) ražošanu un tirdzniecību.
- (2) Meži klāj aptuveni 45 % Savienības sauszemes platības, un tiem ir daudzfunkcionāla loma, kas aptver sociālās, ekonomiskās, vidiskās, ekoloģiskās un kultūras funkcijas. Klimata pārmaiņu mīkstināšanas politikā mežu galvenā funkcija ir oglekļa piesaistīšana. Šo funkciju pildīšanā būtiska nozīme ir kvalitatīvam, klimatam pielāgotam un daudzveidīgam MRM.
- (3) Ņemot vērā jaunākos tehnikas un zinātnes sasniegumus, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotā meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmas⁵ (“ESAO meža sēklu un stādu shēma”) atjauninātos noteikumus un regulējumu, Savienības jaunās politiskās prioritātes tādos jautājumos kā ilgtspēja, pielāgošanās klimata pārmaiņām un biodaudzveidība un jo īpaši Eiropas zaļo kursu⁶, kā arī Direktīvas 1999/105/EK īstenošanā gūto pieredzi,

¹ OV C 199, 14.7.1999., 1. lpp.² OV C 329, 17.11.1999., 15. lpp.³ Eiropas Parlamenta ...nostāja un Padomes ... nostāja pirmajā lasījumā par Eiropas Parlamenta ... nostāju un Padomes ... lēmums.⁴ Padomes Direktīva 1999/105/EK (1999. gada 22. decembris) par meža reproduktīvā materiāla tirdzniecību (OV L 11, 15.1.2000., 17. lpp.).⁵ Padomes lēmums, ar ko dibina ESAO Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotā meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmu [[OECD/LEGAL/0355](https://www.oecd.org/legal/0355)].⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019) 640 final).

minētā direktīva būtu jāaizstāj ar jaunu tiesību aktu. Lai nodrošinātu jauno noteikumu vienādu piemērošanu visā Savienībā, šim tiesību aktam vajadzētu būt regulai.

- (4) ESAO meža sēklu un stādu shēmas mērķis ir veicināt tādu sēklu, augu daļu un stādu ražošanu un izmantošanu, ko ievāc, apstrādā un tirgo veidā, kas nodrošina kvalitatīva MRM pieejamību. Ņemot vērā meža ciklu ilgumu, stādījumu un meža ilgtermiņa investīciju izmaksas, ir būtiski, lai mežsaimnieki saņemtu pilnīgi uzticamu informāciju par tā MRM izcelsmi un ģenētiskajām pazīmēm, ko viņi izmanto stādīšanā. ESAO meža sēklu un stādu shēma šo vajadzību apmierina ar sertifikāciju un izsekojamību. Tā lielā mērā palīdz pasaules mežiem pielāgoties mainīgajiem klimatiskajiem apstākļiem. Uzsvars tiek likts uz sugu daudzveidības saglabāšanu un lielas ģenētiskās daudzveidības nodrošināšanu sugas un sēklu partijas robežās, tādā veidā palielinot MRM adaptīvo potenciālu, kas nākotnē noderēs platību atkārtotā apstādīšanā ar kokiem (“atkārtota apmežošana”) un jaunu mežu izveidē (“pirmreizēja apmežošana”). Atkārtota apmežošana var būt vajadzīga, kad esoša meža daļas ir skāruši ekstrēmi laikapstākļu notikumi, dabas ugunsgrēki, slimību uzliesmojumi, kaitīgi organismu savairošanās vai citas katastrofas.
- (5) Eiropas zaļajā kursā ir izklāstīta Komisijas apņemšanās vērsties pret klimata pārmaiņām un risināt ar vidi saistītas problēmas. Tā mērķis ir pārveidot Savienības ekonomiku ilgtspējīgai nākotnei. Savienības noteikumiem par MRM ražošanu un tirdzniecību ir jābūt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/1119, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru⁷, un ar trim Eiropas zaļā kursa īstenošanas stratēģijām: jauno ES Klimatadaptācijas stratēģiju⁸, jauno ES Meža stratēģiju 2030. gadam⁹ un ES Biodaudzveidības stratēģiju 2030. gadam¹⁰.
- (6) Regula (ES) 2021/1119 prasa attiecīgajām Savienības iestādēm un dalībvalstīm nodrošināt, ka pastāvīgi tiek palielināta pielāgošanās spēja, stiprināta noturība un mazināta neaizsargātība pret klimata pārmaiņām. Tālab viens no jaunās ES Klimatadaptācijas stratēģijas mērķiem ir paātrināt Savienības spēju pielāgoties klimata pārmaiņām, cita starpā grozot noteikumus par MRM. Savienības tiesību aktiem būtu jāveicina MRM ražošana un tirdzniecība Savienības mērogā. Tāpēc Direktīvā 1999/105/EK dalībvalstīm paredzētā iespēja ierobežot dažu ieguves avotu apstiprināšanu un aizliegt noteikta MRM tirdzniecību galalietotājiem būtu jāatceļ.
- (7) Jaunā ES Meža stratēģija 2030. gadam par galvenajiem mērķiem izvirza Savienībā panākt rezultatīvu apmežošanu un meža saglabāšanu un atjaunošanu, kas palīdzētu palielināt CO₂ absorbciju, samazināt meža ugunsgrēku biežumu un apmēru un veicināt bioekonomiku, pilnībā ievērojot ekoloģiskos principus, kas nāk par labu biodaudzveidībai. Klimatadaptācijas un meža izturētspējas labad ir būtiski nodrošināt meža atjaunošanu un nostiprinātu ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu. Šajā sakarā

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1119 (2021. gada 30. jūnijs), ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 (“Eiropas Klimata akts”) (OV L 243, 9.7.2021., 1. lpp.).

⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija” (COM(2021) 82 final).

⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Jauna ES Meža stratēģija 2030. gadam” (COM(2021) 572 final).

¹⁰ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu” (COM(2020) 380 final).

jaunajā ES Meža stratēģijā teikts, ka mežu adaptācijai klimata pārmaiņām un atjaunošanai pēc klimatiskiem postījumiem būs vajadzīgs liels daudzums piemērota MRM. Tātad būs jācenšas nodrošināt un ilgtspējīgi izmantot meža ģenētiskos resursus, no kuriem atkarīga klimatdrošāka mežsaimniecība. Pūliņi būs vajadzīgi arī tālab, lai palielinātu šāda MRM ražošanas apjomu un pieejamību, sniegtu labāku informāciju par tā piemērotību klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem un uzlabotu tā sadarbīgu ražošanu un nodošanu pāri valstu robežām Savienības teritorijā. Tālab būtu jāprasa, lai profesionālie operatori lietotājiem jau iepriekš sniegtu informāciju par MRM piemērotību klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem.

- (8) ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam tiecas panākt, lai Savienības biodaudzveidība līdz 2030. gadam nostātos uz atlabšanas ceļa. Minētās stratēģijas gaisotnē Savienības tiesību aktos uzsvars jāliek uz sugu daudzveidības saglabāšanu un jānodrošina liela ģenētiskā daudzveidība sugas un sēkļu partijas robežās. Mērķis ir veicināt tāda kvalitatīva un ģenētiski daudzveidīga MRM piegādi, kas pielāgojies pašreizējiem un nākotnē prognozētajiem klimatiskajiem apstākļiem. Mežu biodaudzveidības, arī koku ģenētiskās daudzveidības, saglabāšana un uzlabošana ir būtisks ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas faktors un veicina mežu pielāgošanos klimata pārmaiņām. Šīs regulas aptvertajām koku sugām un mākslīgajiem hibrīdiem vajadzētu būt ģenētiski piemērotiem vietējiem apstākļiem un ļoti kvalitatīviem.
- (9) Pārrobežu dimensijai ir ilgtermiņa raksturs, jo paredzams, ka jau vērojamā veģētācijas zonu migrācija ziemeļu virzienā nākamajās desmitgadēs būtiski paātrināsies. Līdz ar to šajā regulā noteiktā prasība sniegt informāciju par zonām, kurās var sēt sēklas vai kurās MRM ir pielāgots vietējiem apstākļiem, mežsaimniekiem būtu ļoti noderīgs ieguvums. Tāpēc kompetentajām iestādēm būtu jānorāda zonas, kurās sēklas ir piemērotas vietējiem apstākļiem un var tikt sētas (“sēkļu pārvietošanas zonas”). Tāpat tām būtu jānorāda apgabali, kuros MRM ir pielāgots vietējiem apstākļiem (“izmantošanas apgabali”).
- (10) Direktīvā 1999/105/EK MRM ir definēts saistībā ar tā nozīmi mežsaimniecības mērķiem visā Savienībā vai tās daļā, bet tajā nav skaidri noteikts, tieši kādi ir attiecīgie mežsaimniecības mērķi. Skaidrības labad šīs regulas darbības jomā ir uzskaitīti mērķi, kuriem ir svarīgi izmantot kvalitatīvu MRM.
- (11) MRM var ražot, lai to izmantotu pirmreizējai/atkārtotai apmežošanai un koku stādīšanai vairākiem citiem dažādiem mērķiem, tādiem kā koksnes un biomateriālu ražošana, biodaudzveidības saglabāšana, meža ekosistēmu atjaunošana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, klimata pārmaiņu mīkstināšana un meža ģenētisko resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana.
- (12) Pētījumi liecina, ka ir ārkārtīgi svarīgi, lai ieguves avots tiktu novērtēts un apstiprināts saistībā ar konkrēto mērķi, kādam MRM tiks izmantots. Turklāt MRM izmantošanas mērķim par labu nāk kvalitatīva MRM stādīšana pareizajā vietā. “Pareizajā vietā” nozīmē, ka MRM ir ģenētiski un fenotipiski piemērots augšanas vietai, arī tai prognozētajam klimatam.
- (13) Lai nodrošinātu MRM piegādi pietiekamā apmērā, kas apmierinātu arvien augošo pieprasījumu pēc MRM, ir jānovērš visi pastāvošie vai iespējamie tirdzniecības šķēršļi, kas varētu kavēt MRM brīvu apriti Savienībā. Šo mērķi var sasniegt tikai tad, ja attiecīgajos Savienības noteikumos par MRM ir paredzēti visaugstākie iespējamie standarti.

- (14) Savienības noteikumos par MRM ražošanu un tirdzniecību būtu jāņem vērā praktiskās vajadzības, un tie būtu jāpiemēro tikai noteiktām sugām un mākslīgajiem hibrīdiem, kas uzskaitīti šīs regulas I pielikumā. Minētās sugas un mākslīgie hibrīdi ir svarīgi tāda MRM ražošanai, ko izmanto pirmreizējā un atkārtotā apmežošanā un koku stādīšanā tādiem citiem mērķiem kā koksnes un biomateriālu ražošana, biodaudzveidības saglabāšana, meža ekosistēmu atjaunošana, pielāgošanās klimata pārmaiņām, klimata pārmaiņu mīkstināšana un meža ģenētisko resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana.
- (15) Šīs regulas mērķis ir nodrošināt kvalitatīva MRM ražošanu un tirdzniecību. Lai palīdzētu veidot izturētspējīgus mežus un atjaunot meža ekosistēmas, lietotāji pirms MRM iegādes būtu jāinformē par attiecīgā MRM piemērotību tā apgabala klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem, kurā tas tiks izmantots.
- (16) Lai gādātu par to, ka sertificētais MRM būs pielāgots klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem apgabalā, kurā tas tiks stādīts, kompetentajām iestādēm ieguves avota apstiprināšanas procedūras laikā būtu jānovērtē minētā ieguves avota ilgtspējas pazīmes. Šīm ilgtspējas pazīmēm vajadzētu būt saistītām ar minētā ieguves avota pielāgotību klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem un to, ka koki ir brīvi no kaitīgajiem organismiem un to simptomiem.
- (17) Lai nodrošinātu iespējami augstākas kvalitātes MRM, tas būtu jānovāc tikai no kompetento iestāžu novērtētiem un apstiprinātiem ieguves avotiem. Apstiprinātam ieguves avotam vajadzētu būt reģistrētam valsts reģistrā ar unikālu reģistrācijas numuru un ar norādi uz apstiprinājuma vienību.
- (18) Lai pielāgotos starptautisko standartu zinātniskajai un tehniskajai attīstībai, ieguves avota apstiprināšanas procedūrā būtu jāiekļauj biomolekulārie paņēmieni, kas izmantojami par papildinošu metodi. Attiecīgajiem biomolekulārajiem paņēmieniem būtu jānodrošina iespēja novērtēt ieguves avota izcelsmi vai ar molekulāriem marķieriem pārbaudīt, vai ieguves avotam piemīt tādas pazīmes kā rezistence pret slimībām.
- (19) Attiecīgo dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāizdod izcelsmes sertifikāts par visu MRM, kas iegūts (t. i., novākts) no apstiprināta ieguves avota. Šāds izcelsmes sertifikāts nodrošina MRM identifikāciju, satur informāciju par tā izcelsmi un sniedz vispiemērotākās ziņas tā lietotājiem un kompetentajām iestādēm, kas atbildīgas par tā oficiālo kontroli. Būtu jāatļauj izcelsmes sertifikātu izdot elektroniskā formā.
- (20) Pēc tam sertificēt un laist tirgū būtu jāatļauj tikai no apstiprināta ieguves avota novāktu MRM. Kompetentajām iestādēm MRM būtu jāsertificē kategorijās “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” un “pārāks”, un tas būtu jātirgo ar norādi uz minētajām kategorijām. Minētie kategoriju veidi rāda, kādas ieguves avota pazīmes ir novērtētas, un tie parāda MRM kvalitāti. Zemākas kvalitātes MRM (kategorijas “ieguves vieta zināma” un “atlasīts”) ieguves avotu pārbaudīs attiecībā uz galvenajām pazīmēm. Augstākas kvalitātes MRM (kategorijas “uzlabots” un “pārāks”) vecākkokus atlasīs izcilu pazīmju dēļ un izstrādāto krustošanas shēmu vajadzībām. Pie kategorijas “uzlabots” piederoša MRM pārākumu aplēs, pamatojoties uz vecākkoku pazīmēm. Pie kategorijas “pārāks” piederoša MRM pārākums ir jāpierāda vai nu salīdzinājumā ar ieguves avotu, no kura minētais MRM novākts, vai salīdzinājumā ar atsauces populāciju. Lai nodrošinātu pārredzamību, vienlīdzīgus konkurences apstākļus un iekšējā tirgus integritāti, uz kategorijās “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” un “pārāks” ietilpstošu MRM būtu jāattiecinā vienādas ražošanas un tirdzniecības prasības.

- (21) Būtu skaidri jānosaka sertifikācijas noteikumi attiecībā uz MRM, kas ražots novatoriskos ražošanas procesos un jo īpaši ar MRM ražošanas paņēmieniem īpaša veida MRM, proti, klonu, ražošanai. Tā kā minēto klonu ražošanas vieta var atšķirties no tā sākotnējā koka (t. i., ieguves avota) atrašanās vietas, no kura kloni atvasināti, noteikumi būtu jāgroza, lai garantētu izsekojamību.
- (22) Prasības, kas piemērojamas meža ģenētisko resursu saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai paredzētam ieguves avotam, atšķiras no prasībām, kas piemērojamas komerciālai MRM ražošanai paredzētam ieguves avotam, jo šo divu veidu ieguves avotiem piemēro atšķirīgus atlases kritērijus. Lai meža ģenētiskos resursus saglabātu un ilgtspējīgi izmantotu, mežā būtu jā saglabā visi mežaudzē augošie koki. Tas nepieciešams, lai palīdzētu palielināt ģenētisko daudzveidību vienas koku sugas robežās. No otras puses, komerciālai MRM ražošanai paredzēta ieguves avota gadījumā būtu jāatlasa tikai koki, kuru pazīmes ir pārākas. Tāpēc būtu jāatļauj dalībvalstīm attiecībā uz ieguves avota apstiprināšanu atkāpties no piemērojamiem noteikumiem un meža ģenētisko resursu saglabāšanai paredzētu ieguves avotu paziņot kompetentajai iestādei.
- (23) Kategorija “ieguves vieta zināma” ir minimālais standarts, kas vajadzīgs MRM tirgošanai, jo kategorijas “ieguves vieta zināma” MRM ražošanai paredzēta ieguves avota fenotipiskā atlase ir veikta nelielā mērā vai nav veikta vispār. Lai nodrošinātu izsekojamību, profesionālajam operatoram būtu jāreģistrē tā ieguves avota atrašanās vieta (t. i., proveniencē), no kura MRM ievākts. Minētā ieguves avota izcelsme būtu jānorāda, ja tā ir zināma. Tas ir saskaņā ar ESAO meža sēklu un stādu shēmu un atbilst Direktīvas 1999/105/EK īstenošanā gūtajai pieredzei.
- (24) Ievērojot ESAO meža sēklu un stādu shēmu un vadoties pēc Direktīvas 1999/105/EK piemērošanas, kompetentajai iestādei kategorijas “atlasīts” MRM ražošanai paredzēts ieguves avots būtu jānovērtē, pamatojoties uz novērotajām minētā ieguves avota pazīmēm un ņemot vērā konkrēto mērķi, kādam no minētā ieguves avota novāktais MRM tiks izmantots. Būtu jānodrošina minētās kategorijas vispārīgā kvalitāte. Tā kā populācijai būtu jāuzrāda augstas pakāpes viendabīgums, koki, kuru pazīmes ir sliktākas (piemēram, mazāks izmērs) salīdzinājumā ar vidējo koku izmēru kopējā populācijā, būtu jāizcērt.
- (25) Lai ražotu kategorijas “uzlabots” MRM, profesionālajam operatoram būtu jāatlasa ieguves avota sastāvdaļas, kas krustošanas shēmā tiks izmantotas indivīdu līmenī to izcilo pazīmju dēļ, piemēram, tādā aspektā kā pielāgotība vietējiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem. Kompetentajai iestādei būtu jāapstiprina minēto sastāvdaļu sastāvs un ierosinātā krustošanas shēma, lauka konfigurācija, ieguves avota izolācijas apstākļi un atrašanās vieta. Tas ir svarīgi, lai pielāgotos piemērojamiem starptautiskajiem standartiem atbilstīgi ESAO meža sēklu un stādu shēmai un ņemtu vērā Direktīvas 1999/105/EK īstenošanā gūto pieredzi.
- (26) Uz ieguves avotu, kas paredzēts kategorijas “pārāks” MRM ražošanai, būtu jāattiecinā visstingrākās iespējamās prasības. MRM pārākums būtu jānosaka, to salīdzinot ar vienu vai, vēlams, vairākiem apstiprinātiem vai iepriekš izvēlētiem standartmateriāliem. Profesionālais operators minētos standartmateriālus atlasa, pamatojoties uz mērķi, kādam kategorijas “pārāks” MRM tiks izmantots. Šajā sakarā, ja minētā MRM izmantošanas mērķis būs pielāgošanās klimata pārmaiņām, MRM tiks salīdzināts ar standartmateriāliem, kas uzrāda labu sniegumu tādā aspektā kā pielāgotība vietējiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem (piemēram, ir praktiski brīvi no kaitīgajiem organismiem un to simptomiem). Pēc ieguves avota

sastāvdaļu atlases profesionālajam operatoram MRM pārākums būtu jāpierāda, veicot salīdzinošas pārbaudes, vai arī tā pārākums būtu jāaplēš, novērtējot minētā ieguves avota ģenētiskās sastāvdaļas. Kompetentajai iestādei būtu jāiesaistās katrā šā procesa posmā. Tai būtu jāapstiprina ieguves avota apstiprināšanai paredzētā eksperimenta modelis un pārbaudes, jāverificē profesionālā operatora nodrošinātie pieraksti un attiecīgi jāapstiprina vai nu pārbaudžu rezultāti, kas apliecina MRM pārākumu, vai arī ģenētiskā novērtējuma rezultāti. Tas nepieciešams, lai pielāgotos piemērojamajiem starptautiskajiem standartiem atbilstīgi ESAO meža sēklu un stādu shēmai un citiem piemērojamajiem starptautiskajiem standartiem un ņemtu vērā Direktīvas 1999/105/EK īstenošanā gūto pieredzi.

- (27) Pārākās kategorijas MRM ražošanai paredzēta ieguves avota novērtēšana vidēji ilgst 10 gadus. Lai nodrošinātu pārākās kategorijas MRM ātrāku piekļuvi tirgum, kamēr ieguves avota novērtēšana vēl turpinās, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai visā to teritorijā vai tās daļā šādu ieguves avotu apstiprināt uz laiku, ne ilgāku par 10 gadiem. Minētais apstiprinājums būtu jāpiešķir tikai tad, ja ģenētiskās novērtēšanas vai salīdzinošo pārbaudžu provizorisks rezultāti liecina, ka attiecīgais ieguves avots atbildīs šīs regulas prasībām, kad pārbaudes būs pabeigtas. Šis agrīnais novērtējums būtu atkārtoti jāpārbauda ne retāk kā reizi desmit gados.
- (28) MRM atbilstība prasībām, kas piemērojamas kategorijām “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” un “pārāks”, būtu jāapstiprina kompetento iestāžu veiktā inspicēšanā, kas piemērota katrai kategorijai (“oficiāla sertifikācija”), un būtu jāapliecina ar oficiālu etiķeti.
- (29) Ģenētiski modificētu MRM drīkst laist tirgū tikai tad, ja tas ir nekaitīgs cilvēka veselībai un videi un to ir atļauts audzēt saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/18/EK¹¹ vai Regulu (EK) Nr. 1829/2003¹² un ja minētais MRM pieder pie pārākās kategorijas. Ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem iegūtu MRM drīkst laist tirgū tikai tad, ja tas atbilst Regulas (ES) [PB: ievietot atsauci uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) par augiem, kas iegūti ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem, kā arī par pārtiku un barību, kas satur šādus augus, sastāv vai ir ražota no tiem]¹³ prasībām un ja šis MRM pieder pie pārākās kategorijas.
- (30) Oficiālajā etiķetē būtu jāiekļauj informācija par ieguves avotu, kas satur ģenētiski modificētu organismu vai no tā sastāv, vai kas ražots ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem.
- (31) Kompetentajai iestādei būtu jāatļauj profesionāliem operatoriem oficiālā pārraudzībā drukāt noteiktu sugu un kategoriju MRM oficiālo etiķeti. Tādā veidā profesionālajiem operatoriem tiks atvēlēta lielāka elastība attiecībā uz minētā MRM tālāko tirdzniecību. Taču profesionāli operatori sākt drukāt etiķeti var tikai pēc tam, kad kompetentā iestāde attiecīgo MRM ir sertificējusi. Šāda atļauja ir nepieciešama oficiālās etiķetes oficiālā rakstura dēļ un tādēļ, lai MRM lietotājiem garantētu augstākos iespējamās kvalitātes standartus. Būtu jānoteic noteikumi par minētās atļaujas atsaukšanu vai grozīšanu.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/18/EK (2001. gada 12. marts) par ģenētiski modificētu organismu apzinātu izplatīšanu vidē un Padomes Direktīvas 90/220/EEK atcelšanu (OV L 106, 17.4.2001., 1. lpp.).

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1829/2003 (2003. gada 22. septembris) par ģenētiski modificētu pārtiku un barību (OV L 268, 18.10.2003., 1. lpp.).

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES) .../... (OV..., . lpp.).

- (32) Būtu jāatļauj dalībvalstīm to teritorijā esoša ieguves avota apstiprināšanai izvirzīt papildprasības vai stingrākas prasības, ja vien Komisija piešķir attiecīgu atļauju. Tas dotu iespēju attiecībā uz MRM ražošanu un tirdzniecību īstenot nacionālas vai reģionālas pieejas, kuru mērķis ir uzlabot attiecīgā MRM kvalitāti, vides aizsardzību vai dot ieguldījumu biodaudzveidības aizsardzībā un meža ekosistēmu atjaunošanā.
- (33) Lai nodrošinātu MRM ražošanas un tirdzniecības pārredzamību un iedarbīgākas kontroles, profesionāli operatori būtu jāreģistrē reģistros, ko dalībvalstis izveidojušas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/2031¹⁴. Šāda reģistrācija samazina minētajiem profesionālajiem operatoriem uzlikto administratīvo slogu. Tas nepieciešams, lai profesionālo operatoru oficiālais reģistrs darbotos efektīvi un nenotiktu dubulta reģistrācija. Šīs regulas darbības jomas aptvertie profesionālie operatori lielā mērā ietilpst saskaņā ar Regulu (ES) 2016/2031 izveidotā oficiālā profesionālo operatoru reģistra darbības jomā.
- (34) Lai pircēji varētu izvēlēties savam reģionam vispiemērotāko MRM, pirms MRM iegādes profesionālajiem operatoriem būtu jādara potenciālajiem MRM pircējiem pieejama visa vajadzīgā informācija par tā piemērotību attiecīgajiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem.
- (35) Kategoriju “ieguves vieta zināma” un “atlasīts” MRM ražošanai paredzēta ieguves avota gadījumā dalībvalstīm būtu jāieziņē attiecīgo sugu proveniences reģionu robežas, lai norādītu apgabalu vai apgabalu grupas, kur ir pietiekami vienādi ekoloģiskie apstākļi un ieguves avoti ar līdzīgām fenotipiskām vai ģenētiskām pazīmēm. Tas nepieciešams tāpēc, ka no attiecīgā ieguves avota ražots MRM tiks tirgots ar norādi uz minētajiem proveniences reģioniem.
- (36) Lai nodrošinātu faktisku pārskatu par visā Savienībā ražoto un tirgoto MRM un tā pārredzamību, katrai dalībvalstij būtu jāizveido, jāpublicē un jāatjaunina elektronisks valsts reģistrs, kurā ietverti dažādu sugu un mākslīgo hibrīdu ieguves avoti, kas apstiprināti tās teritorijā, un valsts saraksts, kas būtu jāsaprot valsts reģistra kopsavilkuma formā.
- (37) Šā paša iemesla dēļ Komisijai, pamatojoties uz katras dalībvalsts iesniegtajiem valsts sarakstiem, būtu elektroniskā formātā jāpublicē Savienības saraksts ar MRM ražošanai apstiprinātajiem ieguves avotiem. Šajā Savienības sarakstā vajadzētu būt informācijai par ieguves avotiem, kas satur ģenētiski modificētu organismu vai no tā sastāv, vai kas ražoti ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem.
- (38) Katrai dalībvalstij būtu jāsaprot un jāatjaunina nacionālais ārkārtas rīcības plāns, kā nodrošināt pietiekamu MRM piegādi tādu platību atkārtotai apmežošanai, ko skāruši ekstrēmi laikapstākļu notikumi, dabas ugunsgrēki, slimību uzliesmojumi, kaitīgo organismu savairošanās, katastrofas vai kāds cits notikums. Lai nodrošinātu proaktīvu un rezultatīvu rīcību gadījumos, kad šādi riski rodas, būtu jānosaka noteikumi par minētā plāna saturu. Būtu jāatļauj dalībvalstīm minētā plāna saturu pielāgot īpašajiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem, kas valda to teritorijā. Šī prasība

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/2031 (2016. gada 26. oktobris) par aizsardzības pasākumiem pret augiem kaitīgajiem organismiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 228/2013, (ES) Nr. 652/2014 un (ES) Nr. 1143/2014 un atceļ Padomes Direktīvas 69/464/EEK, 74/647/EEK, 93/85/EEK, 98/57/EK, 2000/29/EK, 2006/91/EK un 2007/33/EK (OV L 317, 23.11.2016., 4. lpp.).

atspoguļo arī darbības vispārējās sagatavotības jomā, kas dalībvalstīm būtu brīvprātīgi jāveic saskaņā ar Savienības civilās aizsardzības mehānismu¹⁵.

- (39) MRM visos ražošanas posmos būtu jāglabā nodalīti pa atsevišķām apstiprinājuma vienībām. Minētās apstiprinājuma vienības būtu jāražo un jātirgo partijās, kurām jābūt pietiekami viendabīgām un identificētām tā, lai tās būtu atšķiramas no citām MRM partijām. Lai identificētu MRM veidu un nodrošinātu izsekojamību līdz apstiprinātajam ieguves avotam, no kura MRM ticis novākts, būtu jānošķir sēkļu partijas un stādu partijas. Tas garantē MRM identitātes un kvalitātes uzturēšanu.
- (40) Sēklas būtu jātirgo tikai tad, ja tās atbilst noteiktiem kvalitātes standartiem. Lai nodrošinātu sēkļu pienācīgu identifikāciju, kvalitāti un izsekojamību un novērstu krāpniecību, sēklas būtu jāmarķē un jātirgo tikai aizplombētos iepakojumos.
- (41) Lai sasniegtu ES Digitālās stratēģijas¹⁶ mērķi likt pārejai uz digitālajām tehnoloģijām darboties cilvēku un uzņēmumu interesēs, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus par noteikumiem par visu to darbību digitālu pierakstīšanu, kas veiktas, lai izdotu izcelsmes sertifikātu un oficiālu etiķeti, un par tādas centralizētas platformas izveidi, kas atvieglo minēto pierakstu apstrādi, piekļuvi tiem un to izmantošanu.
- (42) Laikos, kad rodas grūtības no dažām sugām ievākt pietiekamus daudzumus MRM, uz laiku ar konkrētiem nosacījumiem būtu jāapstiprina ieguves avoti, kas atbilst mazāk stingrām prasībām. Šādas mazāk stingras prasības būtu jāattiecina uz dažādu kategoriju MRM ražošanai paredzētu ieguves avotu apstiprināšanu. Tas nepieciešams, lai nelabvēlīgos apstākļos nodrošinātu elastīgu pieeju un nepieļautu MRM iekšējā tirgus darbības pārrāvumus.
- (43) MRM no trešām valstīm būtu jāimportē tikai tad, ja konstatēts, ka tas atbilst prasībām, kuras ir ES ražotam un tirgotam MRM piemērojamajām prasībām līdzvērtīgas. Tas nepieciešams, lai nodrošinātu, ka šāds importēts MRM garantē tāda paša līmeņa kvalitāti kā Savienībā ražotais MRM.
- (44) Ja MRM Savienībā importē no trešās valsts, attiecīgajam profesionālajam operatoram attiecīgā kompetentā iestāde būtu iepriekš jāinformē par MRM importu, izmantojot oficiālo kontroli informācijas pārvaldības sistēmu (*IMSOC*), kas izveidota, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/625¹⁷. Turklāt importētajam MRM būtu jānodod līdzīgi izcelsmes sertifikāts vai oficiāls sertifikāts, ko izdevusi izcelsmes trešā valsts, un pieraksti ar detalizētām ziņām par minēto materiālu, kurus nodrošinājis

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1313/2013/ES (2013. gada 17. decembris) par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

¹⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Digitālais kompass līdz 2030. gadam – Eiropas ceļam digitālajā gadu desmitā" (COM(2021) 118 final).

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/625 (2017. gada 15. marts) par oficiālajām kontrolēm un citām oficiālajām darbībām, kuras veic, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti pārtikas un barības aprites tiesību akti, noteikumi par dzīvnieku veselību un labturību, augu veselību un augu aizsardzības līdzekļiem, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001, (EK) Nr. 396/2005, (EK) Nr. 1069/2009, (EK) Nr. 1107/2009, (ES) Nr. 1151/2012, (ES) Nr. 652/2014, (ES) 2016/429 un (ES) 2016/2031, Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2005 un (EK) Nr. 1099/2009 un Padomes Direktīvas 98/58/EK, 1999/74/EK, 2007/43/EK, 2008/119/EK un 2008/120/EK un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 854/2004 un (EK) Nr. 882/2004, Padomes Direktīvas 89/608/EEK, 89/662/EEK, 90/425/EEK, 91/496/EEK, 96/23/EK, 96/93/EK un 97/78/EK un Padomes Lēmumu 92/438/EEK (Oficiālo kontroļu regula) (OV L 95, 7.4.2017., 1. lpp.).

attiecīgās trešās valsts profesionālais operators. Minētajam MRM vajadzētu būt piestiprinātai oficiālai etiķetei, jo tas nepieciešams, lai minētā MRM lietotāji varētu izdarīt informācijā balstītu izvēli un kompetentajām iestādēm būtu vieglāk veikt attiecīgās oficiālās kontroles.

- (45) Lai uzraudzītu šīs regulas ietekmi un dotu Komisijai iespēju novērtēt ieviestos pasākumus, dalībvalstīm reizi piecos gados būtu jāziņo par sertificētā MRM ikgadējiem daudzumiem, pieņemtajiem nacionālajiem ārkārtas rīcības plāniem, tīmekļa vietnēs un/vai stādīšanas instrukcijās lietotājiem pieejamo informāciju par to, kur vislabāk stādīt MRM, importētā MRM daudzumiem un uzliktajiem sodiem.
- (46) Lai reaģētu uz veģetācijas zonu un koku sugu areālu pārvietošanos klimata pārmaiņu rezultātā un pielāgotos jebkādi citai tehnisko vai zinātnisko zināšanu attīstībai, arī klimata pārmaiņu jautājumos, saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, ar kuriem groza sarakstu ar koku sugām un to mākslīgajiem hibrīdiem, uz kuriem attiecas šī regula.
- (47) Lai pielāgotos zinātnisko un tehnisko zināšanu attīstībai un ESAO meža sēklu un stādu shēmas un citu piemērojamo starptautisko standartu attīstībai un ņemtu vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/848¹⁸, saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, ar kuriem grozītu i) prasības, kuras attiecas uz ieguves avotiem, kas paredzēti kategorijās “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” un “pārāks” sertificējama MRM ražošanai, un ii) kategorijas, kādās var tirgot no dažāda veida ieguves avotiem iegūtu MRM.
- (48) Lai dalībvalstīm nodrošinātu elastīgāku pieeju, saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, kas attiecas uz nosacījumiem, ar kādiem uz laiku atļauj tirgot MRM, kas neatbilst visām attiecīgās kategorijas prasībām.
- (49) Lai pielāgotos tehnikas un zinātnes attīstībai, saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, kas attiecas uz prasībām, kādām jāatbilst šīs regulas aptverto sugu augļu un sēklu partijām, prasībām, kādām jāatbilst šīs regulas aptverto sugu augu daļām un mākslīgajiem hibrīdiem, ārējiem kvalitātes standartiem, kuri piemērojami ar stumbra spraudņiem vai dzinumiem pavairotiem *Populus* spp., prasībām, kādām jāatbilst šīs regulas aptverto sugu un mākslīgo hibrīdu stādāmajam materiālam, un prasībām, kādām jāatbilst stādāmajam materiālam, kuru paredzēts tirgot galalietotājiem reģionos ar Vidusjūras klimatu.
- (50) Lai pielāgotos ES Digitālajai stratēģijai un tehniskajai attīstībai pakalpojumu digitalizācijas jomā, saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē pilnvaras Komisijai pieņemt aktus, ar kuriem nosaka noteikumus, kas attiecas uz visu to darbību digitālu pierakstīšanu, kuras profesionālie operatori un kompetentās iestādes veikušas, lai izdotu izcelsmes sertifikātu, un uz tādas centralizētas platformas izveidi, kas savieno visas dalībvalstis un Komisiju.
- (51) Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot minēto deleģēto aktu sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanas, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanas tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu¹⁹. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 (OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp.).

¹⁹ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

- (52) Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras noteikt īpašus nosacījumus par ieguves avotu paziņošanai piemērojamajām prasībām un šā paziņojuma saturu.
- (53) Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus un atvieglotu izcelsmes sertifikātu atzīšanu un izmantošanu, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras pieņemt no sēklu avotiem un mežaudzēm iegūta MRM, no sēklu ieguves plantācijām vai ģimenes (ģimeņu) vecākiem iegūta MRM un no kloniem un klonu maisījumiem iegūta MRM identitāti apliecinoša izcelsmes sertifikāta saturu un paraugu.
- (54) Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus un saskaņotu satvaru, kā marķē MRM un sniedz informāciju par MRM, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras noteikt oficiālās etiķetes saturu, papildinformāciju, kas sniedzama par sēklām un maziem sēklu daudzumiem, īpašu kategoriju vai citu veidu MRM etiķetes krāsu un papildinformāciju, kas sniedzama konkrētu ģinšu vai sugu gadījumā.
- (55) Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus un pielāgotos attīstībai, kas saistīta ar MRM sektora digitalizāciju, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras noteikt elektronisku izcelsmes sertifikātu izdošanas tehnisko kārtību.
- (56) Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus un pievērstos steidzamām MRM piegādes problēmām, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras uz laiku apstiprināt tāda vienas vai vairāku sugu MRM tirdzniecību, kas atbilst mazāk stingrām prasībām nekā tās, kas attiecībā uz ieguves avota apstiprināšanu noteiktas šajā regulā.
- (57) Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras lemt par tādu pagaidu eksperimentu organizēšanu, kuros meklē uzlabotas alternatīvas šīs regulas prasībām attiecībā uz ieguves avota novērtēšanu un apstiprināšanu un MRM ražošanu un tirdzniecību.
- (58) Lai uzlabotu MRM noteikumu saskaņību ar Savienības augu veselības tiesību aktiem, MRM ražošanai un tirdzniecībai saskaņā ar šo regulu būtu jāpieņem Regulas (ES) 2016/2031 36., 37., 40., 41., 49., 53. un 54. pants. Lai nodrošinātu saskaņību ar Regulas (ES) 2016/2031 noteikumiem par augu pasēm, būtu jāatļauj MRM oficiālo etiķeti apvienot ar augu pasi.
- (59) Regula (ES) 2017/625 būtu jāgroza, lai tās darbības jomā iekļautu noteikumus par MRM oficiālajām kontrolēm. Tas vajadzīgs, lai panāktu konsekventākas MRM oficiālās kontroles un noteikumu izpildi dalībvalstīs un saskaņību ar citiem Savienības tiesību aktiem par augu oficiālajām kontrolēm, jo īpaši Regulu (ES) 2016/2031 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) .../....
- (60) Tāpēc Regula (ES) 2016/2031 un 2017/625 būtu attiecīgi jāgroza.
- (61) Juridiskās noteiktības un pārredzamības labad Direktīva 1999/105/EK būtu jāatceļ.
- (62) Tā kā šīs regulas mērķi, proti, nodrošināt saskaņotu pieeju attiecībā uz MRM ražošanu un tirdzniecību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tās ietekmes, sarežģītības un starptautiskā rakstura dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa

sasniegšanai. Šajā sakarā ar to pēc vajadzības ievieš atkāpes vai īpašas prasības attiecībā uz dažu veidu MRM un profesionāliem operatoriem.

- (63) Ņemot vērā laiku un resursus, kas kompetentajām iestādēm un attiecīgajiem profesionālajiem operatoriem vajadzīgi, lai pielāgotos šajā regulā noteiktajām jaunajām prasībām, šī regula būtu jāpiemēro no ...[3 gadi no šīs regulas spēkā stāšanās dienas],

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Šī regula nosaka noteikumus par meža reproduktīvā materiāla ("MRM") ražošanu un tirdzniecību un jo īpaši prasības, kas attiecas uz MRM ražošanai paredzēta ieguves avota apstiprināšanu, minētā ieguves avota izcelsmi un izsekojamību, MRM kategorijām, prasības, kas attiecas uz MRM identitāti un kvalitāti, sertifikāciju, marķēšanu, iepakojšanu, importu, profesionāliem operatoriem, ieguves avotu reģistrāciju un nacionālajiem ārkārtas rīcības plāniem.

2. pants

Darbības joma

1. Šo regulu piemēro I pielikumā uzskaitīto koku sugu un to mākslīgo hibrīdu MRM.
2. Šīs regulas mērķi ir šādi:
 - a) nodrošināt kvalitatīva MRM ražošanu un tirdzniecību Savienībā un MRM iekšējā tirgus darbību;
 - b) palīdzēt izveidot izturētspējīgus mežus, saglabāt biodaudzveidību un atjaunot meža ekosistēmas;
 - c) atbalstīt koksnes un biomateriālu ražošanu, pielāgošanos klimata pārmaiņām, klimata pārmaiņu mīkstināšanu un meža ģenētisko resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu.
3. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 26. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar ko I pielikumā iekļauto sarakstu groza saskaņā ar 3. punkta nosacījumiem, ņemot vērā:
 - a) veģetācijas zonu un koku sugu areālu pārvietošanos klimata pārmaiņu rezultātā;
 - b) tehnisko vai zinātnisko zināšanu attīstību.Ar minētajiem deleģētajiem aktiem I pielikuma sarakstam sugas un mākslīgos hibrīdus pievieno tad, ja šādas sugas un mākslīgie hibrīdi atbilst vismaz vienam no šādiem elementiem:
 - a) pārstāv būtisku MRM ražošanas jomu un ekonomisko vērtību Savienībā;
 - b) tiek tirgoti vismaz divās dalībvalstīs;
 - c) tiek uzskatīti par svarīgiem sakarā ar to devumu klimatadaptācijā;

d) tiek uzskatīti par svarīgiem sakarā ar to devumu biodaudzveidības saglabāšanā.

Ar pirmajā daļā minētajiem deleģētajiem aktiem sugas un mākslīgos hibrīdus no I pielikuma saraksta svītro, ja tie vairs neatbilst nevienam no pirmajā daļā noteiktajiem elementiem.

4. Šo regulu nepiemēro:

- a) augu reproduktīvajam materiālam, kas minēts Regulas (ES) .../... [PB: ievietot atsauci uz regulu par augu reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību] 2. pantā;
- b) dekoratīvo augu pavairošanas materiālam, kas definēts Direktīvas 98/56/EK 2. pantā;
- c) MRM, ko ražo eksportam uz trešām valstīm;
- d) MRM, ko izmanto oficiālām pārbaudēm, zinātniskiem mērķiem vai selekcijas darbam.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “meža reproduktīvais materiāls” (“MRM”) ir čiekuri, augļķekari, augļi un sēklas, kas paredzēti stādāmā materiāla ražošanai, pieder pie šīs regulas I pielikumā uzskaitītajām koku sugām un to mākslīgajiem hibrīdiem un tiek izmantoti pirmreizējai un atkārtotai apmežošanai un koku stādīšanai kādam no šādiem citiem mērķiem:
 - a) koksnes un biomateriālu ražošana,
 - b) biodaudzveidības saglabāšana,
 - c) meža ekosistēmu atjaunošana,
 - d) pielāgošanās klimata pārmaiņām,
 - e) klimata pārmaiņu mīkstināšana,
 - f) meža ģenētisko resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana;
- 2) “pirmreizēja apmežošana” ir meža izveidošana, to stādot un/vai apzināti sējot zemē, kam iepriekš bijis cits izmantojums, tātad tās rezultātā zemes izmantojums tiek mainīts no nemeža zemes uz meža zemi²⁰;
- 3) “atkārtota apmežošana” ir meža atkārtota izveidošana, to stādot un/vai apzināti sējot zemē, kas klasificēta kā mežs²¹;
- 4) “sēklu vienība” ir čiekuri, augļķekari, augļi un sēklas, kas paredzētas stādāmā materiāla ražošanai;
- 5) “stādāmais materiāls” ir jebkāds stāds vai auga daļa, ko izmanto augu pavairošanai un kas ietver stādus, kuri izaudzēti no sēklu vienībām, augu daļām vai mežēņiem;

²⁰ FAO (2020), Globālā meža resursu novērtējuma termini un definīcijas, <https://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>.

²¹ FAO (2020), Globālā meža resursu novērtējuma termini un definīcijas, <https://www.fao.org/3/I8661EN/i8661en.pdf>.

- 6) “augu daļas” ir stumbra spraudeni, lapu spraudeni un sakņu spraudeni, eksplanti vai embriji, ko izmanto mikropavairošanai, pumpuri, noliektņi, saknes, atvases, dzinumi un jebkādas citas auga daļas, ko izmanto stādāmā materiāla ražošanai;
- 7) “ražošana” ir visi sēklu un stādu iegūšanas posmi, sēklu vienības pārveidošana sēklās un stādu audzēšana no stādāmā materiāla ar mērķi tirgot attiecīgo MRM;
- 8) “sēklu avots” ir noteiktā apgabālā augoši koki, no kuriem ievāc sēklas;
- 9) “mežaudze” ir norobežota koku populācija ar pietiekami viendabīgu sastāvu;
- 10) “sēklu ieguves plantācija” ir atlasītu koku plantācija, kurā katrs koks ir identificēts ar klonu, ģimeni vai provenienci, kura ir izolēta vai apsaimniekota tā, lai nepieļautu vai samazinātu apputeksnēšanos no ārējiem avotiem, un apsaimniekota tā, lai dotu biežas, bagātīgas un viegli novācamas sēklu ražas;
- 11) “ģimenes (ģimeņu) vecāki” ir koki, kurus izmanto par vecākiem, lai kontrolētas vai brīvas apputeksnēšanas ceļā no viena identificēta vecāka, ko izmanto par sievišķo augu (“māteskoks”), iegūtu pēcnācējus, to apputeksnējot ar viena “tēvakoka” putekšņiem (sibi) vai vairāku identificētu vai neidentificētu “tēvakoku” putekšņiem (pussibi);
- 12) “klons” ir indivīdu (rametu) grupa, kas sākotnēji iegūta no viena indivīda (orteta), to veģetatīvi pavairojot, piemēram, ar spraudeniem, mikropavairošanu, potzariem, noliektņiem vai dalīšanu;
- 13) “klonu maisījums” ir identificētu klonu maisījums noteiktās proporcijās;
- 14) “ieguves avots” ir ikviens no šādiem avotiem: sēklu avots, mežaudze, sēklu ieguves plantācija, ģimenes (ģimeņu) vecāki, klons vai klonu maisījumi;
- 15) “apstiprinājuma vienība” ir visa tāda ieguves avota teritorija, kuru kompetentās iestādes atļāvušas izmantot MRM ražošanai;
- 16) “paziņošanas vienība” ir visa tāda ieguves avota teritorija, kuru izmanto meža ģenētisko resursu saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai paredzēta MRM ražošanai un kurš ticis paziņots kompetentajām iestādēm;
- 17) “sēklu partija” ir sēklu kopums, kas ievākts no apstiprināta ieguves avota un apstrādāts vienādā veidā;
- 18) “stādu partija” ir stādāmā materiāla kopums, kas izaudzēts no vienas sēklu partijas, vai veģetatīvi pavairots stādāmais materiāls, kas izaudzēts norobežotā platībā un apstrādāts vienādā veidā;
- 19) “partijas numurs” ir attiecīgi sēklu partijas vai stādu partijas identifikācijas numurs;
- 20) “provenience” ir vieta, kurā aug koku audze;
- 21) “apakšsuga” ir sugā ietilpstoša grupa, kas ir kļuvusi fenotipiskā un ģenētiskā ziņā manāmi atšķirīga no pārējās grupas;
- 22) “proveniences reģions” attiecībā uz sugām vai apakšsugām ir apgabals vai apgabalu grupa, kuros ir pietiekami viendabīgi ekoloģiskie apstākļi un kuros atrodas mežaudzes vai sēklu avoti ar līdzīgām fenotipiskām vai ģenētiskām pazīmēm, attiecīgā gadījumā ņemot vērā augstuma v. j. l. robežas;
- 23) “autohtona mežaudze” ir autohtonu sugu koku audze, kas pastāvīgi atjaunota vai nu dabiskās atjaunošanās ceļā, vai mākslīgi ar MRM, kas ievākts tajā pašā mežaudzē vai autohtonu sugu koku audzēs tās tiešā tuvumā;

- 24) “vietējas izcelsmes mežaudze” ir autohtona mežaudze vai mežaudze, kas mākslīgi izaudzēta no sēklām, kuru izcelsmes mežaudze atrodas tajā pašā proveniencas reģionā;
- 25) “izcelsme” ir:
- a) autohtonam sēklu avotam vai mežaudzei – vieta, kurā aug koki,
 - b) alohtonam sēklu avotam vai mežaudzei – vieta, no kuras sākotnēji introducētas sēklas vai stādi,
 - c) sēklu ieguves plantācijai – sākotnējās tās sastāvdaļu atrašanās vietas, piemēram, proveniencas vai cita relevanta ģeogrāfiskā informācija,
 - d) ģimeņu vecākiem – sākotnējās to sastāvdaļu atrašanās vietas, piemēram, proveniencas vai cita relevanta ģeogrāfiskā informācija,
 - e) klonam – vieta, kur atrodas vai tiek atlasīts vai ir sākotnēji atradies vai ticis atlasīts ortets,
 - f) klonu maisījumam – vietas, kur atrodas vai tiek atlasīti vai ir sākotnēji atradušies vai tikuši atlasīti orteti;
- 26) “ieguves avota atrašanās vieta” atkarībā no MRM kategorijas ir ieguves avota ģeogrāfiskais apgabals vai ģeogrāfiskā pozīcija;
- 27) “klonu vai klonu maisījumu vai ģimeņu vecāku ražošanas vieta” ir vieta vai precīza ģeogrāfiskā pozīcija, kur MRM ražots;
- 28) “izejas materiāls” ir augs, augu grupa, MRM, DNS materiāls vai klona, klonu maisījuma gadījumā – klonu, ģenētiskā informācija, kas kalpo par atsauces materiālu klona (klonu) identitātes kontroles vajadzībām;
- 29) “dzinums” ir stumbra spraudenis bez saknēm;
- 30) “tirdzniecība” ir šādas profesionāla operatora veiktas darbības: MRM pārdošana, turēšana vai piedāvāšana pārdošanai vai jebkāda cita veida nodošana, izplatīšana vai importēšana Savienībā bez maksas vai par maksu;
- 31) “profesionāls operators” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas profesionāli nodarbojas ar vienu vai vairākām šādām darbībām:
- a) MRM ražošana, arī audzēšana, pavairošana un uzturēšana,
 - b) MRM tirdzniecība,
 - c) MRM uzglabāšana, ievākšana, nosūtīšana un apstrāde;
- 32) “kompetentā iestāde” ir centrāla vai reģionāla dalībvalsts iestāde vai – attiecīgā gadījumā – atbilstošā trešās valsts iestāde, kas ir atbildīga par oficiālo kontroļu organizēšanu, ieguves avota reģistrēšanu, MRM sertificēšanu un citām oficiālām darbībām, kas saistītas ar MRM ražošanu un tirdzniecību, vai ikviena cita iestāde, kurai minētā atbildība ir uzticēta saskaņā ar Savienības tiesību aktiem;
- 33) “ieguves vieta zināma” ir tāda MRM kategorija, kurš iegūts no ieguves avota, ko veido sēklu avots vai mežaudze, kas atrodas vienā proveniencas reģionā, un kurš atbilst II pielikumā noteiktajām prasībām;
- 34) “atlasīts” ir tāda MRM kategorija, kurš iegūts no ieguves avota, ko veido mežaudze, kas atrodas vienā proveniencas reģionā, un kurš ir fenotipiski atlasīts populācijas līmenī un atbilst III pielikumā noteiktajām prasībām;

- 35) “uzlabots” ir tāda MRM kategorija, kurš iegūts no ieguves avota, ko veido sēklu ieguves plantācijas, ģimenes (ģimeņu) vecāki, kloni vai klonu maisījumi, kura sastāvdaļas ir fenotipiski atlasītas indivīdu līmenī un kurš atbilst IV pielikumā noteiktajām prasībām;
- 36) “pārāks” ir tāda MRM kategorija, kurš iegūts no ieguves avota, ko veido mežaudzes, sēklu ieguves plantācijas, ģimenes (ģimeņu) vecāki, kloni vai klonu maisījumi, un kurš atbilst V pielikumā noteiktajām prasībām;
- 37) “oficiāla sertifikācija” ir zināmas ieguves vietas, atlasīta, uzlabota un pārāka MRM sertifikācija, ja kompetentā iestāde ir veikusi visas attiecīgās inspicēšanas un attiecīgā gadījumā MRM paraugu ņemšanu un pārbaudes un ja ir secināts, ka MRM atbilst attiecīgajām šīs regulas prasībām;
- 38) “kategorija” ir MRM, kas kvalificēts kā zināmas ieguves vietas, atlasīts, uzlabots vai pārāks materiāls;
- 39) “ģenētiski modificēts organisms” ir ģenētiski modificēts organisms, kas definēts Direktīvas 2001/18/EK 2. panta 2. punktā, izņemot organismus, kas iegūti ar ģenētiskās modifikācijas paņēmieniem, kuri uzskaitīti Direktīvas 2001/18/EK IB pielikumā;
- 40) “JGP augs” ir augs, kas iegūts ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem un definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) [PB: *ievietot atsauci uz regulu par augiem, kas iegūti ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem, kā arī par pārtiku un barību, kas satur šādus augus, sastāv vai ir ražota no tiem*]²² 3. panta 2. punktā;
- 41) “sēklu pārvietošanas zonas” ir apgabali un/vai augstuma v. j. l. zonas, ko kompetentās iestādes ir norādījušas zināmas ieguves vietas vai atlasīta MRM pārvietošanai, attiecīgā gadījumā ņemot vērā MRM izcelsmi un provenienci, proveniences izmēģinājumus, vides apstākļus un nākotnē prognozētās klimata pārmaiņas;
- 42) “sēklu ieguves plantāciju izmantošanas apgabals” ir apgabals, ko kompetentās iestādes ir norādījušas kā apgabalu, kura klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem uzlabots vai pārāks MRM ir pielāgots, attiecīgā gadījumā ņemot vērā sēklu ieguves plantāciju un to sastāvdaļu atrašanās vietu, pēcnācēju un proveniences izmēģinājumu rezultātus, vides apstākļus un nākotnē prognozētās klimata pārmaiņas;
- 43) “klonu un klonu maisījumu izmantošanas apgabals” ir apgabals, ko kompetentās iestādes ir norādījušas kā apgabalu, kura klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem uzlabots vai pārāks MRM ir pielāgots, attiecīgā gadījumā ņemot vērā klona (klonu) izcelsmi vai provenienci, pēcnācēju un proveniences izmēģinājumu rezultātus, vides apstākļus un nākotnē prognozētās klimata pārmaiņas;
- 44) “FOREMATIS” ir Komisijas uzturēta Meža reproduktīvā materiāla informācijas sistēma;
- 45) “dabiskā atjaunošanās” ir meža atjaunošanās ar kokiem, kas izaug no sēklām, kuras ir nokritušas un sadīgušas *in situ*;

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... par augiem, kas iegūti ar noteiktiem jauniem genomikas paņēmieniem, kā arī par pārtiku un barību, kas satur šādus augus, sastāv vai ir ražota no tiem, un ar ko groza Direktīvas 68/193/EEK, 1999/105/EK, 2002/53/EK, 2002/55/EK un Regulu (ES) 2017/625 (OV ...).

- 46) “kvalitātei kaitīgie organismi” ir kaitīgie organismi, kas atbilst visiem šiem nosacījumiem:
- a) tie nav nedz Savienības karantīnas organismi, aizsargājamās zonas karantīnas organismi vai reglamentēti nekarantīnas organismi (“RNKO”) Regulas (ES) 2016/2031 nozīmē, nedz kaitīgie organismi, uz kuriem attiecas pasākumi, kas pieņemti, ievērojot minētās regulas 30. panta 1. punktu,
 - b) tie parādās MRM ražošanas vai uzglabāšanas laikā,
 - c) to klātbūtnei ir nepieņemama nelabvēlīga ietekme uz MRM kvalitāti un nepieņemama ekonomiska ietekme uz attiecīgā MRM izmantošanu Savienībā;
- 47) “praktiski brīvs no kaitīgajiem organismiem” nozīmē, ka MRM ir pilnīgi brīvs no kaitīgajiem organismiem vai kvalitātei kaitīgo organismu klātbūtne attiecīgajā MRM ir tik maza, ka šie kaitīgie organismi minētā MRM kvalitāti neietekmē nelabvēlīgi.

II NODAĻA

IEGUVES AVOTS UN NO TĀ IEGŪTAIS MRM

4. pants

Ieguves avota apstiprināšana MRM ražošanas vajadzībām

1. MRM ražošanai drīkst izmantot tikai kompetento iestāžu apstiprinātu ieguves avotu.
2. Ieguves avotu, kas paredzēts kategorijā “ieguves vieta zināma” sertificējama MRM ražošanai, apstiprina, ja tas atbilst II pielikumā izklāstītajām prasībām.

Ieguves avotu, kas paredzēts kategorijā “atlasīts” sertificējama MRM ražošanai, apstiprina, ja tas atbilst III pielikumā izklāstītajām prasībām.

Ieguves avotu, kas paredzēts kategorijā “uzlabots” sertificējama MRM ražošanai, apstiprina, ja tas atbilst IV pielikumā izklāstītajām prasībām.

Ieguves avotu, kas paredzēts kategorijā “pārāks” sertificējama MRM ražošanai, apstiprina, ja tas atbilst V pielikumā izklāstītajām prasībām.

Novērtējot ieguves avota atbilstību apstiprināšanas prasībām, kas noteiktas II–V pielikumā, papildus vizuālai inspicēšanai, dokumentu pārbaudēm, testiem un analizēm vai citām papildinošām metodēm drīkst izmantot arī biomolekulārus paņēmienus, ja tos uzskata par minētās apstiprināšanas vajadzībām piemērotākiem.

Lai ņemtu vērā klimatiskos un ekoloģiskos apstākļus, visu kategoriju MRM ieguves avotus novērtē attiecībā uz to ilgtspējas pazīmēm, kā noteikts II–V pielikumā.

Ieguves avotu apstiprina, atsaucoties uz apstiprinājuma vienību.

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 26. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem II, III, IV un V pielikumu groza attiecībā uz prasībām tāda ieguves avota apstiprināšanai, kas paredzēts, lai ražotu:

- a) kategorijas “ieguves vieta zināma” MRM, un jo īpaši attiecībā uz prasībām, kas piemērojamas tādos aspektos kā ieguves avotu veidi, efektīvais populācijas lielums, izcelsme un proveniences reģions, ilgtspējas pazīmes;
- b) kategorijas “atlasīts” MRM, un jo īpaši attiecībā uz prasībām, kas piemērojamas tādos aspektos kā izcelsme, izolācija, efektīvais populācijas

lielums, vecums un attīstība, viendabīgums, ilgtspējas pazīmes, krājas producēšana, koksnes kvalitāte un forma jeb habituss;

- c) kategorijas “uzlabots” MRM, un jo īpaši attiecībā uz prasībām, kas piemērojamas sēklu ieguves plantācijām, ģimenes (ģimeņu) vecākiem, kloniem un klonu maisījumiem;
- d) kategorijas “pārāks” MRM, un jo īpaši attiecībā uz prasībām, kas piemērojamas tādos aspektos kā pārbaudāmās pazīmes, dokumentācija, pārbaužu ierīkošana, pārbaužu analīze un derīgums, ieguves avota sastāvdaļu ģenētiskā novērtēšana, MRM salīdzinošās pārbaudes, provizorisks apstiprinājums un agrīnas pārbaudes;
- e) MRM saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/848 prasībām.

Ar minētajiem grozījumiem ieguves avota apstiprināšanas noteikumus pielāgo zinātnisko un tehnisko zināšanu attīstībai un ESAO meža sēklu un stādu shēmas un citu piemērojamu starptautisko standartu attīstībai.

- 3. Valsts reģistrā, ievērojot 12. pantu, iekļauj tikai apstiprinātu ieguves avotu apstiprinājuma vienības formā. Katru apstiprinājuma vienību identificē ar unikālu reģistrācijas numuru, kas piešķirts valsts reģistrā.
- 4. Ja šajā regulā noteiktās prasības vairs nav izpildītas, ieguves avota apstiprinājumu atsauc.
- 5. Ieguves avotus, kas paredzēti kategorijas “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks” MRM ražošanai, kompetentās iestādes pēc apstiprināšanas regulāri inspicē atkārtoti.
- 6. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 26. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem II, III, IV un V pielikumu groza, lai tos pielāgotu zinātnisko un tehnisko zināšanu attīstībai, jo īpaši biomolekulāru paņēmieni izmantošanas ziņā, un attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem.

5. pants

Prasības, kas piemērojamas no apstiprināta ieguves avota iegūta MRM tirdzniecībai

- 1. No apstiprināta ieguves avota iegūtu MRM tirgo saskaņā ar šādiem noteikumiem:
 - a) I pielikumā uzskaitīto sugu MRM drīkst tirgot tikai tad, ja tas pieder pie kategorijas “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks” un ja tas iegūts no ieguves avota, kurš apstiprināts, ievērojot 4. pantu, un ja minētais ieguves avots atbilst attiecīgi II, III, IV un V pielikuma prasībām;
 - b) I pielikumā uzskaitīto mākslīgo hibrīdu MRM drīkst tirgot tikai tad, ja tas pieder pie kategorijas “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks” un ja tas iegūts no ieguves avota, kurš apstiprināts, ievērojot 4. pantu, un ja minētais ieguves avots atbilst attiecīgi III, IV un V pielikuma prasībām;
 - c) I pielikumā uzskaitīto koku sugu un mākslīgo hibrīdu MRM, kas pavairots veģetatīvi, drīkst tirgot tikai tad, ja:
 - i) tas pieder pie kategorijas “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks” un
 - ii) tas ir iegūts no ieguves avota, kurš apstiprināts, ievērojot 4. pantu, un atbilst attiecīgi III, IV un V pielikuma prasībām,

- iii) kategorijas “atlasīts” MRM drīkst tirgot tikai tad, ja tas ir masveidā pavairots no sēklām;
 - d) I pielikumā uzskaitīto koku sugu un mākslīgo hibrīdu MRM, kas satur ģenētiski modificētus organismus vai no tiem sastāv, drīkst tirgot tikai tad, ja:
 - i) tas pieder pie kategorijas “pārāks”,
 - ii) tas ir iegūts no ieguves avota, kurš apstiprināts, ievērojot 4. pantu, un atbilst V pielikuma prasībām, un
 - iii) to ir atļauts audzēt Savienībā saskaņā ar Direktīvas 2001/18/EK 19. pantu vai Regulas (EK) Nr. 1829/2003 7. un 19. pantu, vai – attiecīgā gadījumā – attiecīgajā dalībvalstī saskaņā ar Direktīvas 2001/18/EK 26.b pantu;
 - e) I pielikumā uzskaitīto koku sugu un mākslīgo hibrīdu MRM, kas satur Regulas (ES) .../... (PB: ievietot atsauci uz JGP regulu) 3. panta 7. punktā definēto 1. kategorijas JGP augu vai no tā sastāv, drīkst tirgot tikai tad, ja:
 - i) tas pieder pie kategorijas “pārāks”,
 - ii) tas ir iegūts no ieguves avota, kurš apstiprināts, ievērojot 4. pantu, un atbilst V pielikuma prasībām, un
 - iii) augs ir saņēmis 1. kategorijas JGP auga statusa deklarāciju atbilstīgi Regulas (ES) .../... (PB: ievietot atsauci uz JGP regulu) 6. vai 7. pantam vai ir šāda auga (augu) pēcnācējs;
 - f) I pielikumā uzskaitīto koku sugu un mākslīgo hibrīdu MRM drīkst tirgot tikai tad, ja tam ir atsauce uz tā izcelsmes sertifikāta numuru vai numuriem;
 - g) tas atbilst Regulas (ES) 2016/2031 36., 37., 40., 41., 42., 49., 53. un 54. pantam attiecībā uz Savienības karantīnas kaitīgajiem organismiem, aizsargājamās zonas karantīnas kaitīgajiem organismiem, RNKO un kaitīgajiem organismiem, uz kuriem attiecas saskaņā ar minētās regulas 30. pantu pieņemtie pasākumi;
 - h) sēkļu gadījumā I pielikumā uzskaitīto koku sugu un mākslīgo hibrīdu MRM drīkst tirgot tikai tad, ja papildus atbilstībai a)–g) apakšpunktam ir pieejama informācija par šādiem aspektiem:
 - i) tīrība,
 - ii) tīro sēkļu dīgtspēja procentos,
 - iii) 1000 tīru sēkļu masa,
 - iv) dīgtspējīgo sēkļu skaits uz kilogramu produkta, ko tirgo sēkļu veidā, vai – ja dīgtspējīgo sēkļu skaitu novērtēt ir neiespējami vai nepraktiski – dzīvotspējīgo sēkļu skaits uz kilogramu produkta.
2. Kategorijas, kādās drīkst tirgot no dažāda veida ieguves avotiem iegūtu MRM, ir norādītas VI pielikuma tabulā.
 3. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 26. panta 2. punktu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem VI pielikuma tabulu groza attiecībā uz kategorijām, kādās drīkst tirgot no dažāda veida ieguves avotiem iegūtu MRM.

Ar šo grozījumu minētās kategorijas pielāgo zinātnisko un tehnisko zināšanu un attiecīgo starptautisko standartu attīstībai.

6. pants

Prasības, kas piemērojamas no meža ģenētisko resursu saglabāšanai paredzēta ieguves avota iegūtam MRM

Lai varētu tirgot MRM, kas iegūts no ieguves avota, uz kuru attiecas 18. panta atkāpe, ir jābūt izpildītiem visiem šiem nosacījumiem:

- a) I pielikumā uzskaitīto sugu MRM drīkst tirgot tikai tad, ja tas pieder pie kategorijas “ieguves vieta zināma”;
- b) MRM izcelsmes ziņā ir dabiski pielāgojies vietējiem un reģionālajiem apstākļiem;
- c) MRM ir ievākts no visiem paziņotā ieguves avota indivīdiem.

7. pants

Pagaidu atļauja tirgot MRM, kas iegūts no kategorijas prasībām neatbilstoša ieguves avota

1. Kompetentās iestādes pēc 2. punktā minētā deleģētā akta pieņemšanas var uz laiku atļaut tirgot MRM, kas iegūts no apstiprināta ieguves avota, kurš neatbilst visām prasībām, kas attiecīgajai kategorijai noteiktas 5. panta 1. punktā.

Attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes Komisijai un pārējām dalībvalstīm paziņo minētās pagaidu atļaujas un attiecīgos iemeslus, kas pamato to piekrišanu.

2. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 26. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo pantu papildina, paredzot nosacījumus, ar kādiem attiecīgajai dalībvalstij piešķir pagaidu atļauju.

Minētie nosacījumi ietver:

- a) pamatojumu minēto atļauju piešķirt, lai nodrošinātu šīs regulas mērķu sasniegšanu;
- b) atļaujas maksimālo ilgumu;
- c) pienākumus attiecībā uz to profesionālo operatoru oficiālajām kontrolēm, kuri minēto atļauju izmanto;
- d) šā panta 1. punktā minētā paziņojuma saturu un formu.

8. pants

Īpašas prasības, kas piemērojamas noteiktu sugu, kategoriju un veidu MRM

Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 26. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo regulu pēc vajadzības papildina attiecībā uz prasībām, kas piemērojamas katra veida, sugas vai kategorijas MRM:

- a) I pielikumā uzskaitīto sugu augļu un sēkļu partiju gadījumā – attiecībā uz sugas tīrību;
- b) I pielikumā uzskaitīto sugu un mākslīgo hibrīdu augu daļu gadījumā – attiecībā uz kvalitāti tādos aspektos kā vispārējās pazīmes, veselība un lielums;
- c) ar stumbra spraudeņiem vai dzinumiem pavairotu *Populus* spp. ārējo kvalitātes standartu gadījumā – attiecībā uz stumbra spraudeņu un dzinumu defektiem un minimālajiem izmēriem;

- d) I pielikumā uzskaitīto sugu un mākslīgo hibrīdu stādāmā materiāla gadījumā – attiecībā uz kvalitāti tādos aspektos kā vispārīgās pazīmes, veselība, dzīvotspēja un fizioloģiskā kvalitāte;
- e) tāda stādāmā materiāla gadījumā, ko paredzēts tirgot lietotājiem reģionos ar Vidusjūras klimatu, – attiecībā uz stādu defektiem, lielumu un vecumu un attiecīgā gadījumā ietvara izmēru.

Minētais deleģētais akts balstās uz pieredzi, kas gūta, katra veida, sugas vai kategorijas MRM attiecīgi piemērojot prasības, kas saistītas ar noteikumiem par inspicēšanu, paraugu ņemšanu un pārbaudēm, kā arī izolācijas attālumiem. Akts minētās prasības pielāgo, pamatojoties uz attiecīgo starptautisko standartu attīstību, zinātnes un tehnikas attīstību vai klimatiskajām un ekoloģiskajām norisēm.

9. pants

Ārkārtas rīcības plāns un valsts reģistrs

1. Katra dalībvalsts sagatavo vienu vai vairākus ārkārtas rīcības plānus, kā nodrošināt pietiekamu MRM piegādi tādu platību atkārtotai apmežošanai, ko skāruši ekstrēmi laikapstākļu notikumi, dabas ugunsgrēki, slimību uzliesmojumi, kaitīgo organismu savairošanās, katastrofas vai jebkāds cits notikums, kas ir relevants un identificēts valsts riska novērtējumos, kuri izstrādāti saskaņā ar Lēmuma Nr. 1313/2013/ES²³ 6. panta 1. punktu.

Minēto ārkārtas rīcības plānu sagatavo tām I pielikumā uzskaitītajām koku sugām un to mākslīgajiem hibrīdiem, kurus uzskata par piemērotiem attiecīgās dalībvalsts pašreizējiem un nākotnē prognozētajiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem.

Ārkārtas rīcības plānā ņem vērā attiecīgo koku sugu un to mākslīgo hibrīdu paredzamo izplatību nākotnē, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts nacionālā un/vai reģionālā klimata modeļa simulācijām.

2. Šādu ārkārtas rīcības plānu sagatavošanas un atjaunināšanas gaitā dalībvalstis piemērotā posmā apspriežas ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
3. Katrā ārkārtas rīcības plānā iekļauj šādus elementus:
 - a) ārkārtas rīcības plāna izpildē iesaistīto struktūru loma un atbildība gadījumos, kad jebkāds notikums izraisa lielu MRM deficītu, kā arī komandķēde un procedūras, kā tiek koordinētas darbības, kas jāveic kompetentajām iestādēm, citām publiskā sektora iestādēm, iesaistītajām deleģētajām struktūrām vai fiziskajām personām, laboratorijām un profesionālajiem operatoriem, arī koordinācija ar kaimiņos esošām dalībvalstīm un – attiecīgā gadījumā – ar kaimiņos esošām trešām valstīm;
 - b) kompetento iestāžu piekļuve ārkārtas situāciju plānošanas vajadzībām uzturētajiem MRM krājumiem, profesionālo operatoru – jo īpaši meža kokaudzētavu un laboratoriju, kas ražo MRM, citu attiecīgo operatoru un fizisko personu – telpām un teritorijai;

²³ OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.

- c) vajadzības gadījumā – kompetento iestāžu piekļuve aprīkojumam, personālam, ārējiem ekspertiem un resursiem, kas vajadzīgi ārkārtas rīcības plāna ātrai un rezultatīvai aktivizēšanai;
- d) pasākumi, kas saistīti ar Komisijas, pārējo dalībvalstu, attiecīgo profesionālo operatoru un sabiedrības informēšanu par lielu MRM deficītu, un pasākumi, kas pret to veikti gadījumā, kad liels MRM deficīts ir oficiāli apstiprināts vai pastāv aizdomas par to;
- e) kārtība, kādā pieraksta konstatējumus, ka pastāv liels MRM deficīts;
- f) pieejamie dalībvalstu novērtējumi par liela MRM deficīta risku tās teritorijā un tā iespējamo ietekmi uz cilvēka, dzīvnieku un augu veselību un vidi;
- g) principi, pēc kuriem nosaka apgabalu ģeogrāfiskās robežas, kuros radies liels MRM deficīts;
- h) kompetento iestāžu un attiecīgā gadījumā a) apakšpunktā minēto struktūru, publiskā sektora iestāžu, laboratoriju, profesionālo operatoru un citu personu darbinieku apmācības principi.

Dalībvalstis savus ārkārtas rīcības plānus regulāri izskata un attiecīgā gadījumā atjaunina, lai ņemtu vērā tehnikas un zinātnes attīstību saistībā ar klimata modeļa simulācijām par attiecīgo koku sugu un to mākslīgo hibrīdu paredzamo izplatību nākotnē.

4. Dalībvalstis izveido valsts reģistru, kas:
 - a) ietver I pielikumā uzskaitītās koku sugas un to mākslīgos hibrīdus, kas ir attiecīgās dalībvalsts pašreizējiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem relevanti;
 - b) ņem vērā šo koku sugu un to mākslīgo hibrīdu paredzamo izplatību nākotnē.

Četru gadu laikā no valsts reģistru izveidošanas dienas dalībvalstis izstrādā ārkārtas rīcības plānus attiecībā uz to reģistros iekļautajām sugām un mākslīgajiem hibrīdiem.
5. Ārkārtas rīcības plānu izstrādē dalībvalstis, pamatojoties uz apmaiņu ar paraugpraksi un minēto plānu izstrādē gūto pieredzi, sadarbojas savā starpā un ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām.
6. Dalībvalstis, publicējot savus ārkārtas rīcības plānus *FOREMATIS*, dara tos pieejamus Komisijai, pārējām dalībvalstīm un visiem attiecīgajiem profesionālajiem operatoriem.

III NODAĻA

PROFESIONĀLU OPERATORU UN IEGUVES AVOTU REĢISTRĀCIJA UN PROVENIENCES REĢIONU ROBEŽU NOTEIKŠANA

10. pants

Profesionālu operatoru pienākumi

1. Profesionālus operatorus saskaņā ar Regulas (ES) 2016/2031 66. pantu reģistrē reģistrā, kas paredzēts minētās regulas 65. pantā.
Tie ir iedibināti Savienībā.

2. Profesionālie operatori sava MRM lietotājiem dara pieejamu visu nepieciešamo informāciju par tā piemērotību pašreizējiem un nākotnē prognozētajiem klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem. Minēto informāciju potenciālajam pircējam sniedz tīmekļa vietnēs, stādīšanas instrukcijās un ar citiem piemērotiem līdzekļiem pirms attiecīgā MRM nodošanas.

11. pants

Noteiktu kategoriju proveniences reģionu robežu noteikšana

Dalībvalstis nosaka proveniences reģionu robežas attiecīgo sugu ieguves avotiem, kas paredzēti kategorijas “ieguves vieta zināma” un “atlasīts” MRM ražošanai.

Kompetentās iestādes sagatavo un savā tīmekļa vietnē publicē kartes, kurās norādītas proveniences reģionu robežas. Tās šīs kartes Komisijai un pārējām dalībvalstīm dara pieejamas ar *FOREMATIS* starpniecību.

12. pants

Ieguves avotu valsts reģistrs un valsts saraksti

1. Katra dalībvalsts elektroniskā formātā izveido, publicē un atjaunina valsts reģistru, kurā reģistrē dažādu sugu ieguves avotus, kas tās teritorijā apstiprināti, ievērojot 4. un 19. pantu, vai paziņoti, ievērojot 18. pantu.

Minētais reģistrs satur pilnīgas ziņas par katru apstiprinātā ieguves avota vienību, kā arī tās unikālo reģistrācijas numuru.

Ieguves avotus, kas attiecīgajos valsts reģistros, kuri minēti Direktīvas 1999/105/EK 10. panta 1. punktā, iekļauti pirms [*PB: ievietot šīs regulas piemērošanas sākumdienu*], kompetentās iestādes, atkāpjoties no 4. panta, valsts reģistros tūlīt reģistrē bez minētajā pantā noteiktās reģistrācijas procedūras piemērošanas.

2. Katra dalībvalsts izveido, publicē un atjaunina ieguves avotu valsts sarakstu, ko sagatavo valsts reģistra kopsavilkuma formā. Tās šo sarakstu elektroniskā formātā Komisijai un pārējām dalībvalstīm dara pieejamu ar *FOREMATIS* starpniecību.
3. Par katru ieguves avota apstiprinājuma vienību dalībvalstis sagatavo valsts sarakstu vienotā formā. Kategoriju “ieguves vieta zināma” un “atlasīts” MRM gadījumā tas var saturēt tikai ieguves avota apraksta kopsavilkumu, kas balstās uz proveniences reģioniem.

Valsts sarakstā jo īpaši norāda šādas ziņas:

- a) botāniskais nosaukums;
- b) kategorija;
- c) ieguves avots;
- d) reģistrācijas numurs vai attiecīgā gadījumā reģistra ziņu kopsavilkums, vai arī proveniences reģiona identitātes kods;
- e) ieguves avota atrašanās vieta: attiecīgā gadījumā īss nosaukums un viens no šādiem ziņu kopumiem:
 - i) kategorijai “ieguves vieta zināma” – proveniences reģions un ģeogrāfiskā garuma, platuma un augstuma v. j. l. diapazons,

- ii) kategorijai “atlasīts” – proveniencas reģions un ģeogrāfiskā pozīcija, izteikta ar ģeogrāfisko garumu, platumu un augstumu v. j. l., vai ģeogrāfiskā garuma, platuma un augstuma v. j. l. diapazons,
 - iii) kategorijai “uzlabots” – precīza ģeogrāfiskā pozīcija (pozīcijas), kurā tiek uzturēts ieguves avots, izteikta ar ģeogrāfisko garumu, platumu un augstumu v. j. l.,
 - iv) kategorijai “pārāks” – precīza ģeogrāfiskā pozīcija (pozīcijas), kurā tiek uzturēts ieguves avots, izteikta ar ģeogrāfisko garumu, platumu un augstumu v. j. l.;
- f) platība: sēklas avota (avotu), mežaudzes (mežaudžu) vai sēklu ieguves plantācijas (plantāciju) lielums;
- g) izcelsme:
- i) norāde, vai ieguves avots ir autohtons/vietējas izcelsmes, alohtons/svešas izcelsmes vai nezināmas izcelsmes,
 - ii) alohtona/svešas izcelsmes ieguves avota gadījumā – izcelsmes norāde, ja tā ir zināma;
- h) MRM izmantošanas mērķis;
- i) kategorijas “pārāks” MRM gadījumā – norāde, vai tas ir
- i) ģenētiski modificēts vai
 - ii) JGP augs;
- j) kategorijas “uzlabots” un “pārāks” gadījumā – informācija par klona (klonu) vai klonu maisījuma (maisījumu) ražošanas vietu.

13. pants

Apstiprināto ieguves avotu Savienības saraksts

1. Pamatojoties uz valsts sarakstiem, ko katra dalībvalsts iesniegusi saskaņā ar 12. pantu, Komisija publicē sarakstu ar nosaukumu “Meža reproduktīvā materiāla ražošanai apstiprināto ieguves avotu Savienības saraksts”.
Minēto sarakstu elektroniskā formātā dara pieejamu ar *FOREMATIS* starpniecību.
2. Minētais saraksts atspoguļo ziņas, kas dotas 12. panta 1. punktā minētajos valsts sarakstos, un norāda izmantošanas apgabalu.

IV NODAĻA IZCELSMES SERTIFIKĀTS, MARKĒŠANA UN IEPAKOŠANA

14. pants

Identitāti apliecinātais izcelsmes sertifikāts

1. Pēc profesionāla operatora pieteikuma, ko iesniedz pēc MRM novākšanas no apstiprināta ieguves avota, kompetentās iestādes par visu novāktu MRM izdod identitāti apliecināšu izcelsmes sertifikātu (“izcelsmes sertifikāts”), kurā norādīts ieguves avota unikālais reģistrācijas numurs.

Izcelsmes sertifikāts apliecina atbilstību 4. panta 2. punkta prasībām.

Komisija ar īstenošanas aktu pieņem šāda MRM identitāti apliecinoša izcelsmes sertifikāta saturu un paraugu:

- a) no sēklu avotiem un mežaudzēm iegūta MRM izcelsmes sertifikāta paraugu;
- b) no sēklu ieguves plantācijām vai ģimenes (ģimeņu) vecākiem iegūta MRM izcelsmes sertifikāta paraugu;
- c) no kloniem un klonu maisījumiem iegūta MRM izcelsmes sertifikāta paraugu.

Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. Ja saskaņā ar 15. panta 2. punktu dalībvalsts pieņem pasākumus attiecībā uz tālāku veģetatīvo pavairošanu, izdod jaunu izcelsmes sertifikātu.
3. Ja saskaņā ar 15. panta 3. punktu tiek veidots maisījums, dalībvalstis nodrošina, ka maisījuma sastāvdaļu reģistrācijas numuri ir identificējami un tiek izdots jauns izcelsmes sertifikāts vai cits dokuments, kas identificē maisījumu.
4. Ja 15. panta 1. punktā minētā partija tiek sadalīta mazākās partijās, kuras netiek apstrādātas vienā veidā un tiek nodotas tālākai veģetatīvai pavairošanai, izdod jaunu izcelsmes sertifikātu, kurā ir atsauce uz iepriekšējā izcelsmes sertifikāta numuru.
5. Izcelsmes sertifikātu var izdot arī elektroniskā formā (“elektronisks izcelsmes sertifikāts”).

Lai nodrošinātu elektronisku izcelsmes sertifikātu atbilstību šim pantam un piemērotu, uzticamu un efektīvu šo sertifikātu izdošanas režīmu, Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt tehnisko kārtību, kādā elektroniskie izcelsmes sertifikāti izdodami. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 26. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo pantu papildina, paredzot noteikumus par:
 - a) visu to darbību digitālu pierakstīšanu, ko profesionālais operators un kompetentās iestādes veic, lai izdotu izcelsmes sertifikātu;
 - b) tādas centralizētas platformas izveidi, kas savieno visas dalībvalstis un Komisiju, lai atvieglotu minēto pierakstu apstrādi, piekļuvi tiem un to izmantošanu.

15. pants

Partijas

1. Lai nodrošinātu MRM izsekojamību līdz apstiprinātajam ieguves avotam, no kura tas ticis novākts, MRM visos ražošanas posmos glabā nodalīti pa atsevišķām ieguves avota apstiprinājuma vienībām. MRM novāc no minētajām atsevišķajām apstiprinājuma vienībām un tirgo partijās, kas ir pietiekami viendabīgas un identificētas tā, lai būtu atšķiramas no citām MRM partijām.

Katru MRM partiju identificē ar šādiem elementiem:

- a) partijas numurs;
- b) izcelsmes sertifikāta kods un numurs;

- c) botāniskais nosaukums;
 - d) MRM kategorija;
 - e) ieguves avots;
 - f) reģistrācijas numurs vai proveniencas reģiona identitātes kods;
 - g) kategorijas “ieguves vieta zināma” un “atlasīts” MRM vai – attiecīgā gadījumā – citu kategoriju MRM proveniencas reģions;
 - h) attiecīgā gadījumā norāde, vai ieguves avots ir autohtons vai vietējas izcelsmes, alohtons vai svešas izcelsmes, vai arī nezināmas izcelsmes;
 - i) sēkļu vienību gadījumā – nogatavošanās gads;
 - j) par stādāmo materiālu izmantotu sējeņu vai spraudēju gadījumā – vecums un veids, vai tiem ir apgrieztas saknes, tie ir pārskoloti vai iestādīti ietvaros;
 - k) kategorijas “pārāks” gadījumā – vai MRM ir:
 - i) ģenētiski modificēts,
 - ii) JGP augs.
2. Neskarot šā panta 1. punktu un 5. panta 1. punkta c) apakšpunktu, tālākai veģetatīvai pavairošanai paredzētu MRM dalībvalstis uzglabā atsevišķi un attiecīgi identificē kā tādu. Šādam MRM jābūt novāktam no vienas apstiprinājuma vienības kategorijā “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks”. Šādos gadījumos pieņem, ka saražotajam MRM ir tāda pati kategorija kā sākotnējam MRM.
3. Neskarot 1. punktu, MRM maisījumiem attiecīgi piemēro šādus nosacījumus:
- a) kategorijās “ieguves vieta zināma” vai “atlasīts” maisījumā iekļauj MRM, kas iegūts no divām vai vairākām apstiprinājuma vienībām vienā proveniencas reģionā;
 - b) ja maisījumā iekļauj MRM no vienā proveniencas reģionā esošiem sēkļu avotiem un mežaudzēm kategorijā “ieguves vieta zināma”, tad jauno kombinēto partiju sertificē kā “no sēkļu avota iegūts MRM”;
 - c) ja MRM, kas iegūts no alohtona vai svešas izcelsmes ieguves avota, iekļauj maisījumā kopā ar MRM no nezināmas izcelsmes ieguves avota, tad jauno kombinēto partiju sertificē kā “nezināmas izcelsmes”;
 - d) ja maisījumā iekļauj MRM, kas no vienas apstiprinājuma vienības iegūts dažādos sēkļu nogatavošanās gados, reģistrē faktiskos nogatavošanās gadus un katra gada MRM proporciju.

Pirmās daļas a), b) vai c) apakšpunktam atbilstošu maisījumu gadījumā reģistrācijas numuru drīkst aizstāt ar proveniencas reģiona identitātes kodu, kā minēts 1. punkta f) apakšpunktā.

16. pants

Oficiāla etiķete

1. Kompetentā iestāde par katru MRM partiju izdod oficiālu etiķeti, kas apliecina attiecīgā MRM atbilstību 5. pantā minētajām prasībām.
2. Pēc tam, kad kompetentā iestāde ir atzinusi attiecīgā MRM atbilstību 5. pantā minētajām prasībām, kompetentā iestāde atļauj profesionālajam operatoram drukāt

oficiālo etiķeti. Drukāt minēto etiķeti profesionālajam operatoram ir atļauts tad, ja kompetentā iestāde uz revīzijas pamata ir secinājusi, ka operatora rīcībā ir oficiālās etiķetes drukāšanai vajadzīgā infrastruktūra un resursi.

3. Kompetentā iestāde veic regulāras kontroles, kurās pārbauda, vai profesionālais operators atbilst 2. punktā minētajām prasībām.

Ja pēc 2. punktā minētās atļaujas piešķiršanas kompetentā iestāde konstatē, ka profesionālais operators tajā pašā punktā minētajām prasībām neatbilst, tā bez kavēšanās atļauju atsauc vai attiecīgi groza.

4. Papildus 15. panta 1. punktā prasītajai informācijai oficiālajā etiķetē iekļauj visu šādu informāciju:

- a) saskaņā ar 14. pantu izdotā izcelsmes sertifikāta numurs (numuri) vai atsauce uz citu dokumentu, kas identificē maisījumu un ir pieejams saskaņā ar 14. panta 3. punktu;
- b) profesionālā operatora vārds/nosaukums;
- c) piegādātais daudzums;
- d) tāda kategorijas “pārāks” MRM gadījumā, kura ieguves avots ir apstiprināts saskaņā ar 4. pantu, – vārdi “provizoriski apstiprināts”;
- e) tas, vai MRM ticis pavairots veģetatīvi.

5. Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka šādus elementus, kas attiecas uz oficiālo etiķeti:

- a) oficiālās etiķetes saturs;
- b) papildinformācija, kas norādāma par sēklām un maziem sēklu daudzumiem;
- c) noteiktu kategoriju vai citu veidu MRM etiķetes krāsa;
- d) papildinformācija, kas norādāma par noteiktām ģintīm vai sugām.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. Oficiālo etiķeti var izdot arī elektroniskā formā (“elektroniska oficiālā etiķete”).

Lai nodrošinātu elektronisku oficiālo etiķešu atbilstību šim pantam un piemērotu, uzticamu un efektīvu šo etiķešu izdošanu, Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt tehnisko kārtību, kādā elektroniskās oficiālās etiķetes izdodamas. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

7. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 26. pantu pieņemt deleģētos aktus, ar kuriem šo pantu papildina, paredzot noteikumus par:

- a) visu to darbību digitālu pierakstīšanu, ko profesionālie operatori un kompetentās iestādes veic, lai izdotu oficiālās etiķetes;
- b) tādas centralizētas platformas izveidi, kas savieno dalībvalstis un Komisiju, lai atvieglotu minēto pierakstu apstrādi, piekļuvi tiem un to izmantošanu.

17. pants

Sēklu vienību iepakojumi

Sēklu vienības drīkst tirgot tikai aizplombētos iepakojumos, kuri pēc atvēršanas kļūst neizmantojami.

V NODAĻA ATKĀPES NO 4. PANTA

18. pants

Atkāpe no pienākuma tikt apstiprinātam, ja ieguves avots paredzēts meža ģenētisko resursu saglabāšanai

1. Atkāpjoties no 4. panta 1. un 2. punkta, meža ģenētisko resursu saglabāšanai paredzēta ieguves avota reģistrēšanai valsts reģistrā kompetento iestāžu apstiprinājums nav vajadzīgs.
2. Ikviens profesionālais operators, kas reģistrē meža ģenētisko resursu saglabāšanai paredzētu ieguves avotu, minēto ieguves avotu paziņo attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei.
3. Ieguves avotu, kas minēts 1. punktā, kompetentajām iestādēm paziņo saskaņā ar *FOREMATIS* formātu.

Ieguves avotu paziņo, atsaucoties uz paziņošanas vienību.

Katru paziņošanas vienību identificē ar unikālu reģistrācijas numuru, kas piešķirts valsts reģistrā.

Attiecīgais paziņojums satur šādu informāciju:

- a) botāniskais nosaukums;
 - b) kategorija;
 - c) ieguves avots;
 - d) reģistrācijas numurs vai attiecīgā gadījumā reģistra ziņu kopsavilkums, vai arī proveniences reģiona identitātes kods;
 - e) atrašanās vieta: attiecīgā gadījumā īss nosaukums un proveniences reģions, un ģeogrāfiskā garuma, ģeogrāfiskā platuma un augstuma v. j. l. diapazons;
 - f) platība: sēklas avota (avotu) vai mežaudzes (mežaudžu) lielums;
 - g) izcelsme: norāde, vai ieguves avots ir autohtons/vietējas izcelsmes, alohtons/svešas izcelsmes, vai arī nezināmas izcelsmes. Alohtona/svešas izcelsmes ieguves avota gadījumā norāda izcelsmi, ja tā ir zināma;
 - h) mērķis: ģenētisko resursu saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana.
4. Komisija ar īstenošanas aktiem var noteikt īpašus nosacījumus par minētajam paziņojumam piemērojamajām prasībām un tā saturu. Minētajos īstenošanas aktos ņem vērā piemērojamo starptautisko standartu attīstību, un tos pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

19. pants

Kategorijas “ieguves vieta zināma” MRM ražošanai paredzēta ieguves avota apstiprināšana, ko veic profesionāli operatori

Atkāpjoties no 4. panta 1. un 2. punkta, dalībvalstis var atļaut profesionāliem operatoriem noteiktu sugu gadījumā apstiprināt kategorijas “ieguves vieta zināma” MRM ražošanai paredzētu ieguves avotu, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) proveniences reģionā, kurā ieguves avots atrodas, valda ekstrēmi laikapstākļi;
- b) minētie laikapstākļi ietekmē ieguves avota reproduktīvo ciklu un samazina MRM novākšanas biežumu no minētā ieguves avota.

Minētajai atļaujai ir vajadzīgs Komisijas apstiprinājums.

20. pants

Kategorijas “pārāks” MRM ražošanai paredzēta ieguves avota provizorisks apstiprinājums

Atkāpjoties no 4. panta 2. punkta, dalībvalstis visā to teritorijā vai tās daļā var atļaut kategorijas “pārāks” MRM ražošanai paredzētu ieguves avotu apstiprināt uz laiku līdz 10 gadiem, ja no provizoriskajiem V pielikumā minētā ģenētiskā novērtējuma vai salīdzinošo pārbaužu rezultātiem var pieņemt, ka pēc pārbaužu pabeigšanas ieguves avots atbildīs prasībām, kas izpildāmas, lai saņemtu apstiprinājumu saskaņā ar šo regulu.

21. pants

Pagaidu grūtības ar piegādi

1. Lai pārvarētu visas pagaidu grūtības ar MRM vispārīgo piegādi vienā vai vairākās dalībvalstīs, Komisija pēc vismaz vienas ietekmētās dalībvalsts pieprasījuma ar īstenošanas aktu var uz laiku atļaut dalībvalstīm apstiprināt tirdzniecībai vienas vai vairāku sugu MRM, kas iegūts no ieguves avota, kurš atbilst mazāk stingrām prasībām nekā tās, kas noteiktas 4. panta 1. un 2. punktā.
2. Ja Komisija rīkojas saskaņā ar 1. punktu, oficiālajā etiķetē, kas izdota, ievērojot 16. panta 1. punktu, norāda, ka attiecīgais MRM ir iegūts no ieguves avota, kas atbilst mazāk stingrām prasībām nekā tās, kas noteiktas 4. panta 1. un 2. punktā.
3. Šā panta 1. punktā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

22. pants

Pagaidu eksperimenti, kuros meklē uzlabotas alternatīvas šīs regulas noteikumiem

1. Atkāpjoties no 1., 4. un 5. panta, Komisija ar īstenošanas aktiem var nolemt, ka tiek organizēti pagaidu eksperimenti, kuros meklē uzlabotas alternatīvas šīs regulas noteikumiem attiecībā uz sugām vai mākslīgajiem hibrīdiem, kuriem tā piemērojama, ieguves avota apstiprināšanas prasībām un MRM ražošanu un tirdzniecību.
Minētie eksperimenti var būt tehniski vai zinātniski izmēģinājumi, kuros pārbauda jaunu prasību realizējamību un piemērotību salīdzinājumā ar šīs regulas 1., 4. un 5. pantā noteiktajām prasībām.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, un tajos konkrētizē vienu vai vairākus šādus elementus:
 - a) attiecīgā suga vai mākslīgie hibrīdi;
 - b) eksperimentu nosacījumi katrai sugai vai mākslīgajam hibrīdam;

- c) eksperimenta ilgums;
- d) līdzdalīgo dalībvalstu uzraudzības un ziņošanas pienākumi.

Minētajos aktos ņem vērā to, kā attīstījušās:

- a) ieguves avota izcelsmes noteikšanas metodes, arī biomolekulāro paņēmieni izmantošana;
- b) meža ģenētisko resursu saglabāšanas un ilgtspējīgas izmantošanas metodes, ņemot vērā piemērojamos starptautiskos standartus;
- c) pavairošanas un ražošanas metodes, arī novatorisku ražošanas procesu izmantošana;
- d) ieguves avota sastāvdaļu krustošanas shēmu izstrādes metodes;
- e) ieguves avota un MRM pazīmju novērtēšanas metodes;
- f) attiecīgā MRM kontroles metodes.

Minētos aktus pielāgo attiecīgā MRM ražošanas paņēmieni attīstībai, un to pamatā ir visi dalībvalstu veiktie salīdzinošie izmēģinājumi un pārbaudes.

- 3. Komisija izskata minēto eksperimentu rezultātus un apkopo tos ziņojumā, kurā attiecīgi norāda, vai ir nepieciešams 1., 4. vai 5. pantu grozīt.

23. pants

Atļauja pieņemt stingrākas prasības

- 1. Atkāpjoties no 4. panta, Komisija ar īstenošanas aktiem var atļaut dalībvalstīm visā attiecīgās dalībvalsts teritorijā vai tās daļā pieņemt ražošanas prasības, kas attiecas uz ieguves avota apstiprināšanu un MRM ražošanu un ir stingrākas nekā tās, kas noteiktas minētajā pantā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
- 2. Lai saņemtu 1. punktā minēto atļauju, dalībvalstis Komisijai iesniedz pieprasījumu, kurā izklāsta:
 - a) noteikumu projektu, kas satur ierosinātās prasības;
 - b) šādu prasību nepieciešamības un samērīguma pamatojumu.
- 3. Šā panta 1. punktā minēto atļauju piešķir tikai tad, ja ir izpildīti visi šādi nosacījumi:
 - a) prasītie pasākumi nodrošina vismaz vienu no šādiem mērķiem:
 - i) attiecīgā MRM kvalitātes uzlabojums,
 - ii) vides aizsardzība, proti, pielāgošanās klimata pārmaiņām vai devums biodaudzveidības aizsargāšanā vai meža ekosistēmu atjaunošanā;
 - b) prasītie pasākumi ir nepieciešami un samērīgi ar to mērķi atbilstīgi a) apakšpunktam;
 - c) pasākumi ir pamatoti ar attiecīgās dalībvalsts klimatiskajiem un ekoloģiskajiem apstākļiem.
- 4. Ja dalībvalstis ir pieņēmušas papildprasības vai stingrākas prasības, ievērojot Direktīvas 1999/105/EK 7. pantu, attiecīgās dalībvalstis līdz ... [*viens gads pēc šīs regulas piemērošanas sākumdienas*] izskata minētos pasākumus un tos atceļ vai groza tā, lai tie atbilstu šai regulai.

Tās par minētajām darbībām informē Komisiju un pārējās dalībvalstis.

VI NODAĻA MRM IMPORTS

24. pants

Imports, kas pamatojas uz līdzvērtību Savienības prasībām

1. MRM no trešām valstīm Savienībā drīkst importēt tikai tad, ja, ievērojot 2. punktu, ir konstatēts, ka tas atbilst prasībām, kuras ir līdzvērtīgas Savienībā ražotam un tirgotam MRM piemērojamajām prasībām.
2. Komisija ar īstenošanas aktiem var nolemt, vai trešā valstī ražots noteiktu ģinšu, sugu vai kategoriju MRM atbilst prasībām, kas ir Savienībā ražotam un tirgotam MRM piemērojamajām prasībām līdzvērtīgas, un šajā nolūkā tā pamatojas uz visiem šādiem elementiem:
 - a) attiecīgās trešā valsts iesniegtās informācijas un datu pamatīga pārbaude;
 - b) tādas revīzijas apmierinošs rezultāts, kuru Komisija veikusi attiecīgajā trešā valstī, ja Komisija šādu revīziju uzskatījusi par vajadzīgu;
 - c) fakts, ka minētā trešā valsts piedalās ESAO Starptautiskajā tirdzniecībā pārvietotā meža reproduktīvā materiāla sertifikācijas shēmā.Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
3. Kad Komisija pieņem 1. punktā minētos lēmumus, tā apsver, vai sistēmas, ko attiecīgā trešā valsts izmanto ieguves avota apstiprināšanai un reģistrēšanai un tai sekojošai MRM ražošanai no minētā ieguves avota, dod tādas pašas garantijas, kādas kategorijām “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” un “pārāks” paredzētas 4. un 5. pantā un attiecīgā gadījumā 11. pantā.

25. pants

Importēta MRM paziņošana un sertifikāti

1. Profesionālie operatori, kas Savienībā importē MRM, par importu iepriekš informē attiecīgo kompetento iestādi, izmantojot Regulas (ES) 2017/625 131. pantā minēto oficiālo kontroļu informācijas pārvaldības sistēmu (*IMSOC*).
2. Importētajam MRM dod līdzī visus šādus dokumentus:
 - a) izcelsmes sertifikāts vai cits oficiāls sertifikāts, ko izdevusi izcelsmes trešā valsts;
 - b) oficiāla etiķete;
 - c) pieraksti ar detalizētām ziņām par minēto materiālu, kurus nodrošinājis attiecīgās trešās valsts profesionālais operators.
3. Pēc 1. punktā minētā importa attiecīgās dalībvalsts kompetentā iestāde aizstāj:
 - a) izcelsmes sertifikātu vai citu oficiālu sertifikātu, kas minēts 2. punkta a) apakšpunktā, – ar jaunu izcelsmes sertifikātu, kas izdots attiecīgajā dalībvalstī;

- b) oficiālo etiķeti, kas minēta 2. punkta b) apakšpunktā, – ar jaunu oficiālo etiķeti, kas izdota attiecīgajā dalībvalstī.

VII NODAĻA PROCEDŪRAS NOTEIKUMI

26. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 2. panta 2. punktā, 4. panta 2. un 6. punktā, 5. panta 3. punktā, 7. panta 2. punktā, 8. panta 1. punktā, 14. panta 6. punktā un 16. panta 7. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz pieciem gadiem no ... [*šīs regulas spēkā stāšanās dienas*]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms piecu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 2. punktā, 4. panta 2. un 6. punktā, 5. panta 3. punktā, 7. panta 2. punktā, 8. panta 1. punktā, 14. panta 6. punktā un 16. panta 7. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 2. panta 2. punktu, 4. panta 2. un 6. punktu, 5. panta 3. punktu, 7. panta 2. punktu, 8. panta 1. punktu, 14. panta 6. punktu un 16. panta 7. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

27. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgā komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK)

Nr. 178/2002²⁴ 58. panta 1. punktu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011²⁵ nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa vienkāršs komitejas locekļu vairākums.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu, lasītu kopā ar tās 5. pantu.

VIII NODAĻA

Ziņojumi, sodi un grozījumi Regulās (ES) 2016/2031 un 2017/625

28. pants

Ziņojumi

Līdz ... [PB: ievietot datumu, kas ir 5 gadus pēc šīs regulas piemērošanas sākumdienu] un pēc tam ik pēc pieciem gadiem dalībvalstis nosūta Komisijai ziņojumu par šādiem aspektiem:

- a) sertificētā MRM daudzumi gadā;
- b) cik nacionālo ārkārtas rīcības plānu pieņemts, lai sagatavotos grūtībām ar MRM piegādi, un cik ilgs laiks vajadzīgs, lai minētos ārkārtas rīcības plānus aktivizētu;
- c) cik tīmekļvietnes un/vai valstī izdotas stādīšanas instrukcijas satur informāciju par to, kur vislabāk stādīt MRM;
- d) MRM daudzumi (pa ģintīm un sugām), kas no trešām valstīm importēti, pamatojoties uz līdzvērtību Savienības prasībām;
- e) sodi, kas uzlikti saskaņā ar 29. pantu.

Šā panta 1. punktā paredzētā ziņojuma tehniskos formātus Komisija nosaka ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 27. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

29. pants

Sodi

1. Dalībvalstis nosaka noteikumus par iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem sodiem, kādus piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu to piemērošanu. Dalībvalstis minētos noteikumus un pasākumus un jebkādas tālākus grozījumus, kas tos ietekmē, bez kavēšanās paziņo Komisijai.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka finansiālie sodi par šīs regulas pārkāpumiem, kas izdarīti ar krāpniecisku vai maldinošu praksi, saskaņā ar valsts tiesību aktiem atbilst vai nu

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.).

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

vismaz profesionālā operatora ekonomiskajām priekšrocībām vai, attiecīgi, procentuālajai daļai no profesionālā operatora apgrozījuma.

30. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2016/2031

Regulu (ES) 2016/2031 groza šādi:

- 1) regulas 37. panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Vajadzības gadījumā Komisija ar īstenošanas aktu nosaka šīs regulas 36. panta f) punktā minētos pasākumus, ar ko novērš Savienības regulētu nekarantīnas organismu klātbūtni uz attiecīgajiem stādāmajiem augiem. Minētie pasākumi vajadzības gadījumā attiecas uz minēto augu ievēšanu un pārvietošanu Savienībā.”;
 - 2) regulas 83. pantā iekļauj šādu punktu:

“5.a Stādāmiem augiem, kas ražoti vai tirgoti Regulā (ES) .../...*+ minētajās kategorijās “ieguves vieta zināma”, “atlasīts”, “uzlabots” vai “pārāks”, augu pasi atšķirīgā formā iekļauj oficiālajā etiķetē, kura izveidota saskaņā ar minētās regulas attiecīgajiem noteikumiem.

Ja piemēro šo punktu, tad

 - a) augu pasē, kas nepieciešama pārvietošanai Savienības teritorijā, ietver šīs regulas VII pielikuma E un F daļā noteiktos elementus;
 - b) augu pasē, kas nepieciešama ievēšanai un pārvietošanai aizsargājamā zonā, ietver šīs regulas VII pielikuma H daļā noteiktos elementus.”;
-
- * Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... (datums) ... (OV ...).”;
- + OV: tekstā ievietot šīs regulas numuru un iestādes, bet zemsvītras piezīmē ievietot šīs regulas numuru, datumu, nosaukumu un OV atsauci.
- 3) regulas VII pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas VII pielikumu.

31. pants

Grozījumi Regulā (ES) 2017/625

Regulu (ES) 2017/625 groza šādi:

- 1) regulas 1. panta 2. punktam pievieno šādu apakšpunktu:

“1) meža reproduktīvā materiāla ražošana un tirdzniecība.”;
- 2) regulas 3. pantam pievieno šādu punktu:

“52) “meža reproduktīvais materiāls” ir materiāls, kas definēts Regulas (ES) .../... ...*+ 3. panta 1. punktā.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... (datums) ... (OV ...).”;

+ *OV: tekstā ievietot šīs regulas numuru un iestādes, bet zemsvītras piezīmē ievietot šīs regulas numuru, datumu, nosaukumu un OV atsauci.*

3) pēc 22.a panta iekļauj šādu pantu:

“22.b pants

Konkrēti noteikumi par oficiālajām kontrolēm un darbībām, ko kompetentās iestādes veic sakarā ar meža reproduktīvo materiālu

1. Oficiālajās kontrolēs, kurās pārbauda atbilstību 1. panta 2. punkta l) apakšpunktā minētajiem noteikumiem, ietilpst oficiālās kontroles attiecībā uz meža reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību un operatoriem, kuriem piemēro minētos noteikumus.
2. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 144. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai šo regulu papildinātu, nosakot noteikumus par to, kā veicamas meža reproduktīvā materiāla oficiālās kontroles, kurās pārbauda atbilstību 1. panta 2. punkta l) apakšpunktā minētajiem Savienības noteikumiem, kas piemērojami minētajām precēm, un par darbībām, kuras kompetentajām iestādēm jāveic pēc minēto oficiālo kontroļu veikšanas.

Minētajos deleģētajos aktos paredz noteikumus par:

- a) konkrētām prasībām par to, kā šādas oficiālās kontroles veic attiecībā uz tāda konkrēta meža reproduktīvā materiāla ražošanu un tirdzniecību Savienībā, uz kuru attiecas 1. panta 2. punkta l) apakšpunktā minētie noteikumi, lai reaģētu uz neatbilstību Savienības noteikumiem par noteiktas izcelsmes vai proveniences meža reproduktīvo materiālu;
 - b) konkrētām prasībām par to, kā šādas oficiālās kontroles veic attiecībā uz profesionālo operatoru darbībām, kas saistītas ar tāda konkrēta meža reproduktīvā materiāla ražošanu, uz kuru attiecas 1. panta 2. punkta l) apakšpunktā minētie noteikumi, lai reaģētu uz neatbilstību Savienības noteikumiem par noteiktas izcelsmes vai proveniences meža reproduktīvo materiālu;
 - c) to, kādos gadījumos kompetentajām iestādēm attiecībā uz konkrētām neatbilstībām jāveic viens vai vairāki pasākumi, kas norādīti 137. panta 2. punktā un 138. panta 2. punktā.
3. Komisija ar īstenošanas aktiem paredz noteikumus par vienotiem praktiskiem pasākumiem tādu oficiālo kontroļu veikšanai attiecībā uz augu reproduktīvo materiālu, kurās pārbauda atbilstību 1. panta 2. punkta l) apakšpunktā minētajiem Savienības noteikumiem, kas piemērojami minētajām precēm, un par darbībām, kuras kompetentās iestādes pēc šādām oficiālām kontrolēm veic attiecībā uz:
 - a) vienotu šādu oficiālo kontroļu minimālo biežumu, ja minimāls oficiālo kontroļu līmenis ir nepieciešams, lai reaģētu uz atzītiem vienotiem riskiem, ka varētu netikt ievēroti noteikumi par konkrētas izcelsmes vai proveniences meža reproduktīvo materiālu;
 - b) tādu oficiālo kontroļu biežumu, kuras kompetentās iestādes veic attiecība uz operatoriem, kam ir atļauts oficiālā uzraudzībā izdot oficiālās etiķetes saskaņā ar Regulas (ES) .../...*+ 16. panta 1. punktu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 145. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

* Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) .../... (datums) ... (OV ...).”

+ OV: tekstā ievietot šīs regulas numuru un iestādes, bet zemspējas piezīmē ievietot šīs regulas numuru, datumu, nosaukumu un OV atsauci.

IX NODAĻA NOBEIGUMA NOTEIKUMI

32. pants

Direktīvas 1999/105/EK atcelšana

Direktīvu 1999/105/EK atceļ.

Atsauces uz minēto atcelto aktu uzskata par atsaucēm uz šo regulu un lasa saskaņā ar VIII pielikumā doto atbilstības tabulu.

33. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no... [3 gadi pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas].

Tā uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*